

ELŐFIZETES:
Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETTÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új földmívelési miniszter.

Gr. Bethlen András utódja gr. Festetich Andor már be van installálva az országos földmívelési ügyek intézésének méltóságos magas állásába. Természetes, hogy országunk, melynek legfontosabb s legnépesebb lakossága a földmívelésből él s mely tehát földmívelő országnak méltán nevezhető, élénk érdeklődéssel várta az új miniszter első nyilatkozatát, ebből remélvén megtudni, hogy a földmívelési érdekek mit várhatnak jövő működésétől?

A miniszternek már híres neve, a Festetich-név, melylyel az ország legrégebb gazdasági tanintézetének alapítása, ennek dicsősége van elválatlanul kulturtörténelmünkben összekötve, valóságos kezesség arra nézve, hogy őfelsége méltó kezekre bízta Wekerle miniszterelnök előterjesztése folytán hazánk gazdasági érdekeit. A miniszteriumát elfoglaló beszéde s azon szceneria, mely közt azt tartotta, bizonyítja, hogy e kedvező elővélemény nem fog csalódásnak helyet adni a közvéleményben.

Festetich miniszter beszédét megelőzte Miklós Ödön államtitkár üdvözlő köszöntése, melynek tartalmára nézve a dolog természetéből, a miniszter s államtitkára közti viszonyok önmagától értetődő voltából egyedül csak az következtethető, hogy az a miniszter előleges tudtával és meg egyezésével mondatott el. E köszöntő beszéd egy hatalmas munkaprogramot foglal magában, még pedig nem rögtönzöttet, hanem olyant, melynek összes pontjaiban való kezdeményezése az egyéb viszonyokban rejlő okok miatt állásától megvált Bethlen András működésére vezethető vissza. E programra nézve az új miniszter beszédében teljes egyetértését fejezte ki.

Az e programba fölvetett tárgyak nagyok, sokfélék s mindenekfelett gyakorlati jelentőségűek. Vannak közöttük általános érdekűek, melyek rég érzett közszükségnek felelnek meg, ilyenek az állatbiztosítás, a tűz- és jégkár országos rendezése, a marhatenyésztés emelése, azután a mezőgazdasági hitelügy, továbbá a szövetkezetek szervezése. Vannak közöttük nevezetes közforgalmi törvényjavaslatok, ilyenek az elevátorszerű közraktárak felállítása, új hajózási csatornák építése s a közép Duna szabályozása. Vannak közöttük

speciális reformok, ilyenek a mezőgazdasági termékek hamisításának tilalma, a mezőgazdasági szakoktatás és végül egy nagyon fontos szociális reform: a mezőgazdasági alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozása.

E kérdések helyes megoldása a mezőgazdasági érdekek kielégítésének egész bőségszaruját fogja képezni, s Festetich beszéde ünnepélyes kötelesség-vállalás arra, hogy azok helyesen fognak megoldatni. Meg lehet azokat oldani anélkül, hogy az országos ipari érdekeket kockára vetnénk, mint ahogyan az ország némely gazdasági körében sajnosan terjedő agrárius irány kívánni látszik: ez irány szóvivőinek szolt az új miniszter beszédében foglalt intelem, mely óv a gazdasági politikában a túlzástól és szenvedélytől. Az ország gazdasági érdekei felvirágoztathatók az ipari érdekek sérelme nélkül s így is kell, mert az ország közgazdasági előmenetelére mind a két érdek ápolása s kielégítése szükséges.

S mert ezt belátja az új miniszter s e szerint intézi földmívelési politikáját, ezért őt bizalommal üdvözöljük új állásában.

A TEMETÉS.

A vármegye közszeretében álló alispánjának nejét immár a néma sír földi. Hosszas szenvedés után tért a földbe megpihenni s utolsó útja — minden szomorúsága mellett is — olyan szép és magasztos volt, akár csak tiszta lelke és magasztos élete.

Megálltunk ott a sír előtt s a midőn a koporsót elhelyezték örök nyughelyére, úgy elfogódott a szívünk. Olyan különös érzés hatott át mindnyájunkat: körülöttünk az élő természet ezerféle változatban s előttünk egy néma sírgödör, amely gyászt, szomorúságot rejt magában s a legfájdalmasabb érzelmeket költi fel az elhunyt szereteteinek szívében; körülöttünk az élet s előttünk abban a kis sírgödörben az elmulás, a halál... Fájdalmas contrast!... Élet és a — halál!...

Az ember heletörődött a Mindenhatótól reá mért sorsába; csendesen megnyugsunk abban a tudatban, hogy mindnyájunknak közös sorsa a halál és mégis most, hogy azt a néma sírgödört szemléljük, lelkünkben szinte megdöbbenünk.

Mért olyan kegyetlen a sors; mért jár el olyan szívtelenül és kérlelhetetlen hideg kézzel? Mért sujt egy köztisztelőben és közszeretében álló embert, aki földi hivatását olyan tökéletes módon tölti be?

És mért ragadta el azt a jólelkű nőt életének tavaszán?...

Szinte nem is akartuk elhinni, de fájdalom, a rideg való nem tűr ellenmondást. Ugy volt és úgy van csakugyan. A sors kérlelhetetlen volt s a halál még kérlelhetlenebb eszköze a sorsnak.

Bele nyugodtunk hát az Égi hatalom ezen valóban szívszagató rendelkezésébe. És aztán az igaz és őszinte résztvevőtől áthatva álltunk ott tovább a ravatal, a sírgödör mellett, a míg a szertartás egészen be nem fejeződött...

Ötthagytuk a néma sírt könnyekkel a szemünkben!...

Eoyhitse vármegyénk alispánjának s az egész gyászoló családnak a fájdalmát mindnyájunk osztatlan részvéte!...

Csütörtökön d. u. már fel volt állítva a díszes ravatal az alispánnak a vármegyeházában levő lakásán. Az egész szoba, melyben a ravatal fel volt állítva, feketével volt bevonva. A ravatalat a temetkezési együletnek két díszbe öltözött legénye s két vármegyei huszár — szintén díszben és kivont karddal — őrizték.

Már ekkor — csütörtökön délután — nagy számban jött a közönség megnézni a halottat, búcsút mondani neki, mielőtt örök pihenőre térne. Jött a nagyszámú rokonság, a jó barátok, a tisztelők és jöttek még egyszerű paraszt emberek is, jött mindenki, a ki csak jöhetett, hogy eljövételével részvételt adozzék a mélyen sujtott családnak. A közönség részvéte imponánsan nyilatkozott meg a halál hírének pillanatától kezdve!

Másnap, pénteken d. e. 8 órakor a helybeli róm. kath. templomban gyászistenti tisztelet volt az elhunytak lelküdvéért. A misén Fejér Gyula apát-plébános pontifikált fényes papi segédlettel, a kóruson pedig dr. Horváth Ákos énekelt gyönyörű haritonjával három gyászdalt. A gyászistenti tiszteleten ott volt városunk egész intelligenciája.

Dél előtt 10 órakor ünnepélyesen beszentelték a bolttestet. Ez alkalommal a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda énekelt Seyler Károly „Jaj be bús ez a ravatal” című gyászdalt. A ravatal ezután még felállítva maradt délutáni 1 óráig. Ekkor lezárta a pompás érekporsót. Elhelyezték a sok szebbnél szebb koszorút a temetkezési egyület koszorús kocsijára, a koporsót pedig a hatlovas halottas kocsira.

Körülbelül fél kettőkor indult el a menet Apatinba. A gyászkocsit hat díszbe öltözött megyei huszár kísérte. Fél ötör d. u. érkeztek meg Apatinba s egyenesen a felső temetőbe menve, az ottani kápolnában felállították újól a ravatalt. A falak itt is be voltak vonva feketével.

A temetés fél hét órakor ment végbe. A szertartást lovag Eigl József futtakai apát-plébános vezette.

A temetésre kivonult az apatini vadász díszőrség, az önkéntes tűzoltó-egylet s a többi testületek és egyletek mind; ott volt Apatin község képviselőtestülete hivatalosan, ott a községnek egész intelligenciája. Hogy

A „BÁCSKA” tárcája.

Szerelmeim.

I.

Ludmilla.

Mondják, hogy a legelső szerelem
A legszentebb, a legigazabb.
Én meg a világ szemébe mondom,
Hogy azok mindnyájan hazudnak.

Ő volt első, a kiért rajongtam,
A kit legelőször szerettem.
Mégis, a mint elszakadtam tőle,
Szegény kis lányt elfelejttem.

II.

Olga.

Ez volt a legigazabb szerelmem,
Az első csak szalmaláng vala.
A mily gyorsan támadott szívémben,
Ép oly gyorsan el is hamvada.

Szerettem őt, istenként imádtam,
Azt sem tudtam, hogy ő szeret-e?
Mégis ő volt álmaim ideálja,
Ő volt lelkem őrző szelleme.

Végre lehullt a csoloka fátyol,
A mely csalfa szívet takará.
S kitűnt, hogy engemet csak ámitott,
Csalfa szívet meg másnak adá.

III.

Mariska

Új szerelem fakadt fel szívémben,
Újra ég az elhamvadott láng.
S hosszú küzdés, nehéz tusák után,
Elfelejttem azt a csalfa lányt.

Hajt szívémben a szerelem fája,
Rüggnyel van borítva minden ág.
Nem soká egészen ki fog nyitni,
S te leszel rajt a legszebb virág.

Eichardt Károly.

A PÉCSI DALÁRDA ZOMBORBAN.

— 1894. július 28—29. —

Napok óta lázas sürgős-forgás uralkodott a zombori dalárda tagjai körében. Tanácskoztak, ülészektek. Vajjon miben törhetik fejüket a mi derék dalosaink? kérdé magától a csendes szemlélő. Fölvetett kérdésén nem sokáig kellett töprengenie, mert a dalárda köréből csakhamar kiszivárgott a hír: „jön a pécsi dalárda.”

A ragyogó fényű nap látogatába jó a szerény fényű csillaghoz, — mondá egy költői lelkületű daltárs. És e mondása nem tartozik az ugynevezett nagy mondások közé, mert a pécsi dalárda híre kiterjed az egész országra, mindentűtt, hol dal száll az ajkról, tisztelettel

és elismeréssel emlegetik nevét, éneke valóban túlzeng a bérceket és a hol fölhangzik, szívet fog és lelket emel.

Látogatása nemcsak a mi dalárdánknak hozott nagy igaz örömet, kiittó énekük nemcsak a közönségnek nyújtott ritka művelzetet, hanem termékenyítő erővel is hatott, mert buzgó példaadást nyújtott a magyar dal ápolására és ezzel a nemzeti érzés és hazafiság terjesztésére.

Hazaifias missiójának hódolt és ezért hála neki.

Elképzelhető az a nagy öröm és lelkesedés, mely a mi dalosaink szívet ezen látogatás hírére eltölté. Ezen öröm szülte lelkesedés hatása alatt a pécsi dalárda tagjait igaz, őszinte magyar vendégszeretettel fogadta és vendégelte meg, hogy rájuk nézve az itt töltött órák bizonyára kellemesek voltak.

Szombaton délelben vonult ki testületileg a zombori dalárda az indóházhoz vendégei fogadására. A körülbelül husz hintóból állott menet, élén az egylet zászlójával, városszerte nagy feltűnést keltett. A dalárdán kívül kivonult még a vendégek üdvözlésére a helybeli iparos dalárda küldöttsége Eibach István elnök vezetésével, valamint megjelentek ott a zombori kerékpár-egyesület nevében Mayer Károly Leó, Szabó Sándor, Schieb Ernő, Radoszavlyevits Tivadar és Kleiner Gyula.

A vendégvárók az indóház perronján elhelyezkedvén, néhány pernyi várakozás után elhangzott a sivitó fütty és a vonat berobogott az állomásra.

A zombori dalárda a kiszálló vendégeket dallal üdvözlé, melynek elhangzása után a jelenlevők lelkes éljenzésekbe törtek ki. Popovits Sebó a dalárda alelnöke mondott lelkes szavakkal szívélyes „Isten hozott”-at a vendégeknek, kik az üdvözlő dalt dallal viszonzván, nevükben Reberits Imre a pécsi dalárda alelnöke mondott köszönetet.

A perronról csakhamar parkunk árnyas fái alá vonult az egész társaság, ahol friss sör várta. Itt történt meg az ismerkedés és kölcsönös bemutatás. Ekkor jött meg a zombori dalárda érdemes elnöke Pribil Ernő, ki a vendégek fogadtatásánál megjelenni hivatalos és ha-

vidékiek mennyien voltak, azt nagy számuk miatt nem bírtuk megjegyezni. Zomborból s az egész környékről, sőt a vármegye távol eső részeiből is nagyon sokan jöttek el a végzettség megadására. Ott voltak Sándor Béla és dr. Vojnits István főispánok; Zomborból képviselve volt ugyyszólván minden hivatal, testület és egyesület: a vármegyei tisztikar tagjai közül alig hiányzott csak egy is.

A mikor a temetési menet a kápolnától megindult a családi sírbolt felé, az apatini önkéntes tűzoltó-egylet zenekara Beethoven gyászindulóját játszotta.

A sírnál újolag beszenteltek a koporsót s aztán elhelyezték örök pihenő helyére. Nyugodjék békében!

A közrészvét tömérdek koszorút küldött.

A koszorúk szalagjain a következő felirások voltak olvashatók:

Neked — Urad. (Elővirág fehér-rózsaszín, kék szalag). Edes Mamuskájunknak — Dezső és Margitka. (Elővirág rózsaszín, kék szalag). Egyetlen kedves leányomnak. (Elővirág rózsaszín, kék szalag). Szeretett Margitomnak — Mama. (Elővirág rózsaszín, lila szalag). Az egyetlen testvérem — Dezső és Vilma. (Ibolya-koszorú, rózsaszín szalag). Igaz testvéri szeretettel — Cornélius. (Elővirág rózsaszín, kék szalag). Szeretett sógor-nőjünek — a Turkovits család. (Fehér azálea-koszorú, rózsaszín szalag). Utolsó üdvözlés — Sándor. (Gyöngyvirág-koszorú, kék szalag). Kedves rokonunknak — Béla és Lujza. (Ibolya-koszorú, fehér szalag). Szeretett Margitunknak — Erzsébet és Dezső. (Fehér orgona és rózsaszín jácint-koszorú, rózsaszín szalag). Kegyelete jeléül — Bács-Bodrogh vármegye tisztikara. (Zöld koszorú, fehér-kék szalag). Korai kimúlását fájjalja — Igaz komája. (Zöld koszorú, fehér szalag). Szeretett sógor-nőjünek — Szokola Gyula és családja. (Rózsaszín koszorú, fehér szalag). Fajdalmas részvéttel — a Wundszám család. (Elővirág-koszorú, fehér szalag). Rokoni szeretettel — Rátai Tivadarné. (Fehér akác-koszorú, rózsaszín szalag). Szeretettel jeléül — Özv. Szokola Józsefné és családja. (Fehér szalag). Bács-Bodrogh vármegye államépítészeti hivatalának tisztviselői. (Árvácska-koszorú, lila szalag). Részvétük jeléül Apatin község elöljáróság. (Rózsaszín, fehér szalag). Mely részvéttel — Vojnits István. (Elővirág-koszorú, fehér szalag). Kegyeletük jeléül — Matkovits Lajos és családja. (Fehér szalag). Szeretett jó sógor-nőjének — Sztrilichné. (Fehér szalag). Részvétük jeléül — Poppovits Dusan és családja. (Rózsaszín szalag). Isten veled — Szemző Sarolta. (Fehér szalag). Isten vele — Ribiczeyék. (Fehér szalag). Emléklül — Barthol Stefi. (Kék szalag). Tiszteletük jeléül — Schlagger Gyulák. (Lila szalag). Szeretett Margitnak — Koczkar Aranka. (Fehér szalag). Kedves komaszonyunknak — Dr. Danning és neje. (Kék szalag). Mely tisztelete jeléül — Bács-Bodrogh vármegye kir. tanfelügyelője. (Kék szalag). Tisztelete jeléül — Község jegyzői-kar. (Rózsaszín szalag).

A nagyszámú kondoleálkon kívül, a kik személyesen fejezték ki részvétüket, megszámlálhatlan mennyiségben érkeztek a részvétárvak és levelek; még folyton érkeznek az egész megyéből s az ország más vidékeiről is.

Táviratlag részvétüket fejezték ki: Császa György Kalocsa. Brankovits György patriárka Karloca. Gromon Dezső allamtitkár Budapest. Gróf Széchenyi Emil Lábod. Gróf Batthyány Tini. Felső-Lendva. Gróf Teleki József és neje Tetélen. Cseh Ervin Erdőd. Sikovits Tamás Szabadka. Vojnits István Szabadka. Flatt Viktor Ujvidék. Özv. Parcselits Félixné Palics. Latinovits Irén Almás. Boromiza Tibor Kalocsa. Egl apát Futlak. Dr. Walter primási titkár Esztergom. Fonyó plébános Ó-Becse. Latinovits Ernőné Borsód. Pacher alezredes Eperjes. Simontsits alispán Szegszárd. Latinovits Géza Trencsén-Teplic. Dr. Ivanovits Iván Palánka. Császár Péterné Marillavölgy. Drescher Ede Baja. Dunyverszky Lázár Szenttamás. Vojnits Dávid Ó-Morovica. Kovács Iván Rigyica. Weindl Mór Gombos. Fernbach Antal és Lajos Temerin. Hauke Imre és neje Apatin. Deák Zsigmond és neje Almás. Vissy József és neje Hódásgh. Kolozsvár és neje Ujvidék. Matkovits és neje Zenta. Gombos és

neje Ó-Becse. Csupor Palánka. Latinovits Gyula Baja. Mihalovits Kornél Zsablya. Apatin községi elöljáróság. O-Szivaci elöljáróság. Moholyi elöljáróság. Petrováci elöljáróság. Kereszturi elöljáróság. Ó-Becsei elöljáróság. Bácsi elöljáróság. Cserevenkai elöljáróság. Csonoplai elöljáróság. Uj-Verbászi elöljáróság. O-Verbász község. Bácsföldvári elöljáróság. Ada községi elöljáróság. Petrovorszelli elöljáróság. Zenta város tanácsa. Megyei község-jegyzői egylet nevében Zsupanszky elnök Uj-Szivac. Bezdán községi tantestület. Kereszturi tantestület. Özv. Csibás Benőné Palics. Szivák Imre Gastein. Mezei Zsigmond Gastein. Radovánovits György Gastein. Zentai gazdakör nevében Tóth Lajos elnök. Vissy Károly Palics. Barthal Aussée. Balogh, neje és sógor-nője Tátrafüred. Boromiza polgármester Zenta. Zlinszky Elek Budapest. Balzsák Apatin. Dr. Hadzsy és neje Apatin. Vároay Zsombolya. Koch lelkész Uj-Verbász. Mezey Károly Palánka. Nagy Pista és Géza Palánka. Veszelinovits és Marianovits Palánka. Jusits és családja, Trischler Ferenc és családja, Trischler József és családja, Scultéy család, Schumacher Jakab, Hipp Dezső, Rausch család, Korény Béla és neje, Korény Scheck Vince, Szondi és neje, Lovag Hübner Hódásgh. Özv. Bodnár és Langné Karlsbad. Roheim Károly Karlsbad. Rezsny Aurél és neje Zenta. Szárits Berci és neje Zenta. Vojnits Máté és neje Zenta. Köhn Mór Zenta. Radány Péter Marillavölgy. Gianone Adolf Budapest. Dr. Biben László Szob. Szász Ujvidék. Petri és Popovits Ujvidék. Nikolits Baja. Sarkány Baja. Pollermann Baja. Sztrélyék Baja. Guttein Torzsa. Dr. Tessényi Torzsa. Tessényi jegyző Torzsa. Dobák család Szeged. Radvich Lajos Apatin. Jellmann család Apatin. Ábrahám család Apatin. Dr. Mandel Pal Budapest. Antos mérnök Budapest. Gérer Budapest. Heinecz Nándor és neje Kula. Dr. Récei Kula. Haraszi család Szomolnok. Fetter Ó-Becse. Vibirál Milkó Ó-Becse. Grünbaum Ó-Becse. Koós, Eremit Martonos. Sigmond Góntér Soóvé. Ertl testvérek Bács. Schweitzer Bács. Arnold és neje Almás. Dr. Fleischer Zsablya. Dr. Balaton Zsablya. Zsupanszky Uj-Szivac. Poppovits Sándor Uj-Szivac. Georgievits Tóssó Szenttamás. Mattos Szenttamás. Szarajits Zsablya. Kráhl Ernő Ó-Kanizsa. Dembitz Vilmos Ó-Morovica. Mikosevits Antal és neje Mohol. Dr. Holländer Jankovác. Lichtneckert és neje Szabadka. Tukaas, Hir és Teisz Topolya stb.

Levélben pedig eddig a következők condoleáltak: Miklós Ödön allamtitkár Budapest. Vasvári Krancz József miniszteri tanácsos Budapest. Kisfaludi Lipthay István miniszteri tanácsos Budapest. Taray Andor pénzügyi közigazgatási bíró Budapest. Dr. Lederer Arthur alezredes Szabadka. Br. Jovits Tivadár Zimony. Vároay Gyula kanonok Budapest. Latinovits Frigyes Borsód. Özv. Vojnits Lukácsné Bécs. Boromiza Tibor kanonok Kalocsa. Berényi Dániel apát Baja. Fejér Gyula apát Zombor. Rohonyi Gyula orsz. képviselő Ujvidék. Popovits Vazul képviselő Ó-Becse. Bakay Nándor Szeged. Dr. Hegedűs Aladár polgármester Baja. Kovacsits Emil Szabadka. Dr. Bartha Gábor Budapest. Dr. Partos Béla Budapest. Nagy György Temesvár. Piukovits József Szabadka. Vároay Károly Uj-Verbász. Erdélyi Gyula Baja. Kulinyi Zsigmond a szegedi keresk. kamara titkára. Dr. Vaály Emil Kula. Szabó Péter ref. esperes Piros. Szendy László ref. lelkész Paesér. Popovits Aurél kir. ügyész Ujvidék. Dr. Fischer Mihály főbíró Zombor. Dr. Dudás Gyula Zombor. Dr. Zalár István Borsód. Krieg Béla és neje Apatin. Kaufmann Sándor és neje Apatin. Kaufmann Lipót és neje Apatin. Kaufmann Samu és neje Apatin. Rosner Emil és neje Apatin. Sorok Gyula Szilbás. Spitzer Benő Baja. Löbl Károly Torzsa. Ifj. Löbl Mór Uj-Verbász. Vuit János Zenta. Dr. Thoman Jakab Kula. Dr. Pajer Ferenc Gajdobra. Wamoscher Mihály Prigl. Szt. Ivan. Hubert Lajos Dr. Gottlieb Ede Csantavér. Willmann Mátyas Hódásgh. Hirsch Mihály Budapest. Dr. Alföldy Lajos járóorvos Baja. Scultéy István Baja. Sigmond Gyula és családja Piros. Neszmírny Mátyas Sztanislas. Auer Ferenc és neje Csávoly. Fischer Nándor Gajdobra. Scheibner Gyula Baja. Benyács Simon és neje Metkovits. Tücherer Gusztáv Gákova. Franyó Károly Apatin. Szűcs István Ó-Becse.

mesen és szépen a zombori nőkre. köszöntöttek. Kedélyes társalgás, koccintgatás, énekszó és tambura között gyorsan telt az idő. Hét óra után befelk indultunk a városba, hogy az esti hangversenyre előkészüljünk.

Este a polgári kaszinó kerthelyiségét zsufolásig töltötte meg a közönség. A hangversenyről nem volt meghatározott műsora, hanem kedv és tetszés szerint énekeltek két testvéreget, majd együttesen, majd fölvaltva egyenként. Kezdetül a Hymnuszt áhitatra ragadón énekeltek el együtt.

Huber Károlynak Vörösmarty „Liszt Ferenchez” című rapzódiájára írt férfikarát énekelte el elsőnek a pécsi dalárda. A ritka öszhang, az érzéses előadás rögtön megtalálta szívünkhez az utat és általában minden előlételtől menten konstatalhatjuk, hogy az énekeltek dalok kifogástalan szabotossággal lettek előadva. Minden pécze után mi következhetett volna más, mint a legelkesztőbb taps és eljenzés, tomboló kitérési a lekesült-ségnek, az elragadtatásnak, mely határt alig ismert.

Ezen kívül énekelte a pécsi dalárda Storch Eji varázs, Engelsberg Oly távol, Schubert Sajkadal című férfi karokat stb. Különösen nagy hatást keltett Hoffer Károly tenorhangja. Érenekrezgése a karból mindig kiballatszott a magasabb fekvésben erősen dominálva az ensembelen és végig csattogott a fák lombjai között, egyformán, mintha mindenkit külön keresne, mindenkit egyforma távolról érte.

A zombori dalárda gróf Festetich Leó Árvalányhaj, Huber Károly Edes lánykám, Thern Károly Nem tudom én mi a bajom című dalokat adta elő, köztetszett aratva.

Közben a dalárkó vacsorához ültek, mely alatt Pribil Ernő köszöntö fel a dalárda szeretett kedves vendégeit, kiknek nevében Jilly Alajos felelt a szíves vendéglátásért köszönetet mondva. Erre megindult a gyalog tóztok árja és a pécsi dalárda majdnem minden egyes tagja külön-külön fölköszöntött kapott, melynek elviselését nem a szó, hanem a dalárda ezüst billikomának gyöngyöző tartalma tette elinte kedvesé, később terhessé, utóljára elviselhetlenné.

Ujdonságok.

Kinevezés. A földmívelésügyi miniszter Heim János végzett erdőakadémiai hallgatót Apatinba erdészgyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Oltványiapidíjast kezelési gyakornokká nevezte ki.

Tisztelges Czirfusz Ferencnél és Gräff Nikáznál. F. hó 24-én tisztelgett az apatini iskolások és polgáriskolai tanári kar dr. Lang József iskolászeki elnök vezetése alatt Czirfusz Ferenc volt s Gräff Nikáz jelenlegi tanfelügyelőnél. Ugy Czirfusz Ferenc, mint pedig Gräff Nikáz igen szívesen fogadták a küldöttséget; a tisztelges után társas ebéd volt a Matzitz-fele vendéglőben.

Jegyzői szigorlatok. A folyó hó 27. és 28-án tartott jegyzői szigorlaton nyelvi vizsgát tettek Zarándy Zoltán és Witz Ede és a következők tették le sikeresen a jegyzői szigorlatot: Páky Gyula, Földy Illés, Body Andor, Dukay József, Kugler Béla, Orgovány Gyula, Deogáró Jenő, Utry Máté, Szabados Dezső, Bene István, Janik István. Visszavetett két jelölt.

Erdőőri szakvizsgák. Folyó évi október hó 20-án Zomborban erdőőri szakvizsgák lesznek a megyebáz palotájában.

Az orsz. kiállítás zombori bizottsága ülést tartott pénteken délután öt órakor. Tárgya volt ennek az ülésnek a kiállításra való jelentkezések gyűjtése iránt intézkedni. A bizottság azonban hosszias vita után azt határozta, hogy előbb egy közös értekezletre hívja egybe iparosainkat megbeszélendő a kiállítók teendőit, a kiállítás feltételeit és módjait s csak azután intézkedik a jelentkezettek gyűjtése iránt. Emez értekezlet napján aug. 5-ét jelölték meg a helyi bizottság, azonban ez a terminus aligha lesz betartható, mert e napon távol lesz Krizmanits elnök is, meg Zsulyevits előadó is, sőt iparosaink egy része is másutt lesz elfoglalva. Valószínűleg augusztus hó végén fog ez értekezlet megtartatni.

Az új vasut ügye. A baja-zombor-vidéki vasut egedményeseinek három megbízottja tárgyal a zombori városbáza nagytermében azokkal a földbírókókkal, a kiknek ingatlanait érinteni fogja az építendő vasut. Vasárnap volt az első napja ennek a tárgyalásnak, a mikor a zombori batárnak Gákova felé eső részében érdekelt birtokosok jelentek meg. A magánygyezkedés azonban nehezen ment. A megbízottak a vasut céljaira a gákovai határ felé szükséges telkekért 250 frtot ajánlottak föl holdanként; a gákovai németek ezt az ajánlatot legnagyobböröszre elfogadta és szó nélkül írták alá a szerződést; de a zomboriak már nem akartak egyezkedni. Hétfőn a városbáza közelébe eső gákovai földekért 300 frtos egyezségek kötöttek. Egyébként pedig a megbízottak elég méltányos feltételeket ajánlannak mindenütt. Így pl., a városbáza a Ferenc-esatornáig (Ó-Szapár felé) igénybeveendő földrészeletük után holdankénti 640 frt átlagos árat fizetnek s ilyen értelmű egyezségek kötöttek is. Egy igen fontos kérdés ezen vasut ügyben az, hogy a vonal a zombori régi állomással hogyan köthessék össze. Az eredeti vázlatok szerint a Gákova felé eső irány a bajai országot mellett erős kanyarullattal egyszerűen odasimulna a régi állomáshoz. A miniszter azonban itt nagyobb kanyarulatot kíván, ami természetesen előnyösebb is a vasutra néve. Csakhogy ez esetben a vonal a bajai országot is átmetszené. Zomborból tekintve, jobboldalt az országot mellett jönne ugyanis a pálya s hogy kanyarodhassék, áttérne a bajai országot keresztül balra és egy nagy ívet írva le, ismét visszatérve az országoton keresztül és csatlakoznék az állomás pályájához. Hyék tehát az új vonal kethelyt metszené az országotat s egyhelyt már metszi a régi vonal is; minthogy pedig ezen metszetek egymáshoz közel vannak, a kocsik közlekedése veszélyes lenne ez állapot. Ez ügyben a közigazgatási pöbhejárás augusztus közepe felé lesz s amit halljuk, Schlagger polgármester ez alkalommal tiltakozni fog az ellen, hogy az országot közlekedése ennyire zavartassék és veszélyeztessék.

Halálozás. Szentmihályi Lajos, m. kir. esendő főhadnagy, tegnap d. u. 1/3 órakor elhunyt. Neje, 5 gyermeke és nagyszámu rokonság gyászolja.

Hogy a multság teljes legyen, természetesen a tánc sem maradhatott el, folyt is az rózsás kedvvel, kitarással. A pécsi dalárda ifjúsága jó kedvvel, örömmel rakta a táncot, hisz nem egytől hallottuk a suttozva mondott felkiáltást: „mily sok szép asszony, szép leány van itt!”

Ott voltak: Asszonyok: Baumann Nándorné, Bruck Arminné, Bárczy Ivánné, Császár Gyuláné, Csarsch Sándorné, Dömötör Pálné, Dancer Kornélné, Duchon Bélné, Dekker Pálné, Fratricsevits Béláné, Feuermann Manóné, Fehér Miklósné, Gräff Nikázné, dr. Goldstein Ignácné, Goldstein Mórné, Heindhofer Róbertné, Hoffer Károlyné (Pécs), Herczenberger Sándorné, dr. Horvath Akosné, Husveth Károlyné, Husveth Istvánné, Kelő Mórné, dr. Kollár Viktorné, Keszler Dezsóné, Kórics Eszter, Koratpatinszky Józsefné, dr. Mayer Nándorné, Milcsinszky Alajosné, dr. Pataj Sándorné, Popovits Sebóné, Parcselits Jánosné, Radoevs Jánosné, Strasser Adolfné, Sztrilich Zsigáné, Sprott Mátyasné, Schlachter Józsefné, Schröder Aladárné, Ulrich Vincéné, Válik Imréné, Veszcelovszky Károlyné.

Leányok: Baumann Aranka, Császár Stefánia, Csarsch Irén, Dömötör Irén, Feries Klementin, Fratricsevits Adrienne, Fehér nővérek, Heindhofer Elza, Husveth Gizella, Herczenberger Matild, Kekezevits Hermína, Koratpatinszky Teréz, Pataj nővérek, Peske Bella (Baja), Parcselits Anna, Tessényi Vilma, Thim Karolin, Veszcelovszky Aranka.

Az állandóan deledő jökevű kifogyhatatlanságának legkésebb tanuja azon tény, hogy a multság reggelig tartott. Nem volt ott senki egy guszton Arany Jánossal, „a ki szereti a reggelt!”

Vasárnap délelőtt a templomnak volt szentelve. Hoffer Károly Vocál miséjét énekelte el a plebánia templomban a pécsi dalárda. Az Isten háza zsufolásig megtelt áhitatos hívőkkel, kik valóóságos lelki gyönyörűséggel lesték a pécsi dalárda szív és lélekemelő énekét, a dal szárnyán égbeszálló imáját. Hoffer Károly nemesak ki-

Melléklet

A város világitása. A városvilágitás szükségességéről szólott az árlejes magyar petróleumipar részéről a városi mérnökök 19 frt 45 cent méterázsát 19 frt 45 cent a hordót és fizetve a szállítást.

Falb ur újabb jóslata. A nemet csillagászat a közel jövőben újabb kritikát jövendőli, hogy f. évi augusztus nagy földrengés lesz; míg az utolsó feleben isszonyu jégviharok meg vén Európánkat. Csak van, hogy Falb uram jóslata bevágná, hogy már nincs talán s bizony miattunk ugyanazon ítéletet is megjósolhatta volna.

Jóváhagyás. A helyi igazaltársaság alapszabályait

Dal- és táncestély. Folyó évi augusztus hó 5-én kerthelyiségében a „Népkör” megválasztott karmester Buresdal- és táncestélyt rendezett tisztelettel meghívja. Műsorozat Bethoventől, éneklő a dalárda. „Eckertől, éneklő a dalárda mezzo Symphonie.” „Cavallieri” bol, Mascagnitól; b) „Valse ca” Előadja hegedű Bures Jenő, megválasztott karmester Buresdal- és táncestélyt rendezte. „Erdői rózsák.” Werner H. tollaladára 4 férfi tagja. 6. „Eldő” R-tól, éneklő a dalárda férfiaként 60 kr. Jegyek előre való könyvkereskedésében, Sziget tében és este a pentarnal. fogadtatnak és hirlapilag nyugodt meghívók nem küldetnek szent.

Instelláció. Szép ünnep a hó 24-én; ugyanis Szazman Károlyt tartotta. Az ünnepelel az ez alkalommal tartani szokott pest-esanádi plebanos végezte; Ignác ó-morovicai plebanos ovisokat pedig bajai Vojnits S. plebanosnak. A beiktatási szert a szószeke lépett, honnan gyűhelve. A szent-mise végzetvén nian nyert folytatást, hol nagy ünneplő közönségre. Ebéd után banda játszott. A vendégek Ize Demosthenes lelkülete ugyanis a szebbnél-szebb felköszöntök eményező: Szazman Károly új királyra, az ersekre, a kegyes polárrát; azután Balassy Endre topolyai plebanos, Szilvay János György plebanos, Vojnits József meg igen sokan mondtak föl mulatság csak a reggeli órákban.

Halálozás. Egy beestile vetett véget a halál e hó 25-én Szardhelyi János ó-kanizsai plébánosa 58. évében. A megboldogott megye törvényhatóságának bizottságai képviselői volt. Erdemén községi költségen temettette el, bővebben fogunk megemlekezni.

Eljegyzés. König Benő jegyet váltott id. Mayer János gyáros, hajótulajdonos s földbíróval.

Évzáró vizsgálat. Az évzáró vizsgálatait folyó évi a meg.

tílu énekes, hanem kiváló zenei fényesen igazol.

Mise után a kaszinó egylete az egész társaság, a hol Pejővárnája elé állita a pécsi testvéreket kite. Vajjon Apollo fiai ra fog az azon a képen, mely ugy adta a lant: Apollo jelvénye, hanem a sörös pohár van kezükben.

Kedélyes teretere és vig lá Pribil Ernő lakasára mentek. házigazda valóban lukullusi lakókat. Az ebéd utáni „tekete” a helybeli dalársak is es anna getése meg most is tartana, ha indulást nem emlegett. A vonat láthatáron föltűnedezni, mely sem vesztett, mikor mi zomborai mével bizonyítottuk es erősített hármason való ingó állását. Sőt jobban sötétre füsté, midőn p dikióban emelte poharat a pe tudja hanyagsdor?

Szavainak, melyek ugy a a hegyről lerohanó patak vize. kocsik robaja és a tavozni kész ó nem engedte magát es csak a volt képes ő megállásra bírni. a pécsi dalárda” kiállítás befejez vasuthoz kocsiztuk.

Mintha előleges összebeszél mi is jegyet váltottunk es fels egysezerre mert voltunk ismét a magukkal, mert hozzájuk huz a

A III. oszt. kupé tömve a kénytelenek. A nyári nap heve garait, rekkenő hőség volt. A k hoz volt hasonló, de mi ennek k retetből a péciesek iránt. Egyik a a flaskót s fölyt a bor, a sző, a

Melléklet a „Bácska“ 60-ik számához

A város világitása. Julius 30-án tartottak ar-
lejtést a városnak szükséges közvilágítására. 330 mé-
termérszólott az arlejtési hirtetmény. A szállítást a
magyar petroléumipari részvénytársaság nyerte el, mely
eg meternaszáját 19 frt 45 kron szállítja, ingyen adva
a hordót és fizetve a szállítást Zomborig.

Falb ur újabb jóslásai. Kezd megint beszél-
teln magáról a német csillagász. A német sógor ugyanis
a közel jövőben újabb kritikus napokat jósol. Így azt
jövendöl, hogy f. évi augusztus hó 15 én Európászer-
te nagy földrengés lesz; míg ugyancsak augusztus hónap
utolsó felében isszonyu jégviharok és áradások látogat-
jak meg vén Európánkat. Csak az az egy szerencsénk
van, hogy Falb uram jóslatai csak oly ritkán szoktak
bejárnak, hogy már nincs talán ember, aki félne tőlük.
S bizony miattunk ugyanazon fáradsággal akár az utolsó
leletet is megjósolhatta volna.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a bezdáni ma-
gyar asztaltársaság alapszabályait jóváhagyta.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda
jövő évi augusztus hó 5-én (vasárnap) Miklósi Vilmos
kertelyiségében (a „Népkör“ volt helyiségében) az utjonnan
megválasztott karmester Buress Jenő ur első felleptével
dal- és táncestélyt rendez, melyre a n. é. közönséget
tisztellett meghívja. Misorozat: 1. „Hymnus az éjhez.“
Bertholdtól, enekli a dalárda vegyeskara. 2. „Hajós-
dal.“ Eckertől, enekli a dalárda férfikara. 3. a) „Inter-
mezzo Symphonie.“ „Cavalleria rusticana“ című operá-
ból, Mascagnitól; b) „Valse capricioso.“ Buress Jenőtől.
Eloadják hegedűn Buress Jenő ur, zongorán kiséri Csér-
nak József ur. 4. „Táncerdal.“ „Tell Vilmos“ című
operából, Rossinitól, enekli a dalárda vegyeskara. 5.
„Erdői róza.“ Werner H.-tól, magánénekes, enekli a
dalárda 4 férfi tagja. 6. „Elj őseink hazája.“ Schumann
R.-tól, enekli a dalárda férfikara. Beléptéji személyen-
ként 60 kr. Jegyek előre válthatók Kollár József ur
könyvkereskedésében, Szigethi István ur kőfaragó üzle-
teben és este a pénztárnál. Fellépítések köszönettel
fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Személyre szóló
meghívók nem küldetnek szét. Kezdeté 8 órakor.

Intelláció. Szép ünnepegy volt Bajsán július
hó 24-én; ugyanis Százmán Károly új plébános instella-
cióját tartotta. Az ünnepegy isteni tisztellett kezdődött;
az ez alkalommal tartani szokott szertartást Kustár Lajos
pest-esanádi plébános végezte; a kinevező iratot Schald
Ignac ó-morovicai plébános olvasta föl; a templom kul-
csokat pedig bajsai Vojnits Simón adta kezébe az új
plébánosnak. A beiktatási szertartás után az új plébános
a szószékre lépett, honnan gyönyörű szavakban szólt
híveihöz. A szent-mise végeztével az ünnepegy a plébá-
nán nyert folytatást, hol nagy ebéd vált a szép számú
ünneplő közönségre. Ebéd alatt a topolyai első cigány
banda játszott. A vendégek igen jó hangulatba jöttek;
Demosthenes lelkülete ugyancsak sokakat elragadott;
a szebbnél-szebb felköszöntők egymást érték; a kezde-
menyező: Százmán Károly új plébános volt, ki a pápára,
királyra, az érsekre, a kegyuri családra stb. emelte
pohárát; aztán Balassy Eudre esperes, Bóbiacs Károly
topolyai plébános, Szilvási János közs. jegyző, Győri
György plébános, Vojnits József és Vojnits Móríc és
meg igen sokan mondtak fölköszöntőket. A kedélyes
mulatság csak a reggeli órákban ért véget.

Halálozás. Egy becületes és munkás életnek
vetett véget a balál e hó 25-én, elragadván nemes id.
Szerdahelyi János ó-kanisai kántort 79. és kántorko-
dása 58. évében. A meghaldogult Bács-Bodrogh vár-
megye törvényhatóságának bizottsági tagja, községi és
egyházi képviselő volt. Erdemeinek elismerésül községe
községi költségén temettette el e hó 27-én. Legközelebb
bővebben fogunk megemlékezni e munkás életéről.

Eljegyzés. König Benedek apatini körállatorvos
jegyet váltott id. Mayer János apatini tekintélyes téglá-
gyáros, hajótulajdonos s földbirtokos leányával, Erzsikével.

Évzáró vizsgálat. Az adai földműves iskola
évzáró vizsgálatait folyó évi augusztus hó 15 én tartják
meg.

Műkedvelői előadás. Az ó- és új-szivaci
tanuló ifjúság folyó hó 21-én jótékonycélu táncfal egybe-
kötött műkedvelői színi előadást rendezett, melynek
tiszta jövedelme a nyári árvizkárosultak segélyezésére
fordított. Színe került Szigligeti „Liliomfi“ és Morton
Maddison „Box és Cox“ című vígjátékai. Közreműköd-
tek: Merkel Christina, Löbl Friderika, Neugebauer
Herminka, Neugebauer Rózsa, Welker Ida kisasszonyok;
Poór Béla, Vollveiter János, Bolez Henrik, Neugebauer
Ármin, Müller Károly és Poór Ernő. Az előadás igen
jól sikerült s utána tanc világs reggelig tartott. A tiszta
jövedelem meghaladta a 100 frtot. A jótékonycélu való
tekinetből fellépítettek: Löbl Irén urhölgy 1 frt 20 kr,
Harlikovits János gyógyszerész 1 frt, dr. Neugebauer
Dávid orvos 1 frt, Poór József lelkész 1 frt, dr. Wieszt
János 1 frt, Zsupanszky Lyubomir 1 frt, Schuller Mór
80 kr, N. N. 80 kr, Löbl Regina urhölgy 80 kr, Schützler
Károlyné 80 kr, Kohlenberger Pál 70 kr, Merkel Ke-
resztély 60 kr, Neugebauer Sámuel 60 kr, dr. Pollák
Regina urhölgy 50 kr, özv. Plahy Bertalané urhölgy
50 kr, Griczmann Pál lelkész 40 kr, Wegler János 40
kr, Peroni József 40 kr, Hoffmann János 40 kr, Tiefen-
thaler Fülöp lelkész 20 kr, Hettesheimer Henrik 40 kr,
Simkó Győző 40 kr, Blau Sándor 40 kr, Friszt Jakab
40 kr, Löbl Gyula 40 kr, Plahy Aranka kisasszony 30
kr, Varga József 70 kr, Raitz Miklósné urhölgy 40 kr,
N. N. 40 kr, Halász Mihály 50 kr, özv. Hettesheimer
Konradné 40 kr, Ofner Zsigmond 40 kr, N. N. 20 kr.
Összesen 19 frt 90 kr. A rendezőség ez uton is közzé-
tét fejezi ki a fellépítőknek.

**Az Erdélyrezi Kárpát-Egyesület ki-
rándulások** rendezésével kívánja a szebb természeti
szépségeket a nagy közönséggel megismertetni. E végből
egy szervezte magát, hogy bármely időben az anyaállam-
ból jövő nagyobb kiránduló csoportokat programmal el-
látni, vezetni és kalauzolni tudja. Hazaifias tisztellett
közvetessék tehát, hogy hajlandók vagyunk az anya-
állam bármely vidékéről kirándulást rendezni az erdélyi
rész bármely pontjára, ha legalább 15—20 kiránduló
jelentkezik és a megállapítandó részvételi díj lefizetésére
magukat kötelezik. A követendő eljárás az lenne: a ki-
rándulás illető vidéki szervezője — kit maga a kirándulni
akaró társaság választ vagy kér fel — összegyűjti a
jelentkezőket és a névsornak legalább 10 nappal előbb
beküldésével megkeresi egyesületünket, hogy ekkor és
ekkor, ide és ide, ennyi és ennyi napra szólólag egy
kirándulási programot állítson össze. Erre egyesületünk
azonnal megállapítja a programot, kiszámítja a rész-
vételi díjat és közölve ezt az illető társasággal, a ki-
rándulás érdekében elvégzi a szükséges előintézkedése-
ket. Ez a határozata egyesületünknek igen fontos, mert
ennek alapján igen könnyen és olcsón megtekinthetők
az erdélyrezi gyönyörű természeti ritkaságok. Felhívjuk
a nagy közönséget, hogy minél nagyobb számban szö-
vetkezzenek ily kirándulások megtevésére. Kérdezőskö-
dések Radnóti Dezső főtitkárhoz Kolozsvárra intézendők.
Kolozsvárt, 1894. július 23-án. Báró Feilitzsch Arthur,
társelnök. Radnóti Dezső, főtitkár.

Tűz Bács-Földváron. Folyó hó 26-án Bács-
Földváron Gröz Fülöp földbirtokos háza kigyúlt. A
száraz tető és a padlason felhalmozott gabona hihetetlen
gyorsasággal égett le. A tűz azonban az oltási munká-
latok sikeres vezetése folytán nem terjedt tovább. Más-
nap ismét volt tűz Bács-Földváron. Fehér István gazda-
ember háza és behordott gabonája égett le.

Szerencsétlenség. Vérfigyaszító szerencsétlen-
ség történt a zentai vasuti indóháznál f. é. július hó 22-én
mult vasárnap, a reggeli órákban. Ugyanis a vagonok
tolatása alkalmával Takács József váltóor, saját vizgá-
zatlansága következtében, egy teherkocsi kikapcsolása
alkalmával a gözmozdony kerekai alá került. A szeren-
csetlen ember egy nagyott sikoltott és abban a pillanat-
ban jobblábszára térdjén ketté volt szakítva, míg bal-
lábról a hívelykujj levált. Az első segélyt dr. Braun
I. szanári orvos nyújtotta a vérrel összefecszkendezett
örnek, majd bezállították a kórházba, a hol is még azon
nap jobblábszárát combban elfűrészelték.

Meghalált hálátlanság. Nevezetes emberi
tulajdonság a hála, szokszor ragadja könnyelműsége a
jó szívek tulajdonosát. Régi igazság ez, nem mi feleztük
fel, hanem nyilvánvaló tények bizonyítják: hálából ha-
zudik az ember, ugyancsak hálából igazat is mond,
hálából eltitkolja érzéseit, majd meg nyilvánítja, a hogy
azt a szükség hozza magával. De a hálázatnak bizo-
nyára egyik legklasszikusabb példája az az örökség
hagyományozás, a melylyel egy férj mostanában meg-
tisztelte élő, de tőle elvált nejét. A házaspár annak
idején kölcsönös hálátlanság miatt vált el egymástól s
most a férj elhalalozván, végrendeletében hálátlan nejét
nevezte ki örökösétül hálából — a mint a nevezetes
okiratban mondja, a miért oly korán, már három hónapi
együttlét után megszabadult tőle. A hálátlan asszony a
hála ily nagyszabásu megnyilatkozása után a legmélyebb
kegyelettel őrzi hálátlan férjének dicső emlékét.

Uj katonai köpenyek. Változni fog nemsó-
kára a katonaság ruházata. Tudvalevőleg a katonaság
az eddigi sötét színű köpenyeg helyett világos-szürkét
fog kapni. A gyalogságnál most selejtezik a mar elnyűtt
kabátokat s azokat azonnal újakkal is pótolják.

Ismeretlen hulla. F. évi július hó 25-én az
adai határban a Tisza egy ismeretlen férfi hullát vetett
ki a partra, amelyen több sérülés volt látható, és mely-
nek kezei és lábai zsineggel összevoltak kötözve, mely
körülmények oda engednek következtetni, hogy az illető,
kinek kiléte eddig ismeretlen, gyilkosságnak esett áldo-
zatul. A hulla mintegy 8—10 napig lehetett a vízben.
A megholt ruházata után itélve a munkás osztályhoz
tartozhatott és gör. kel. vallásu lehetett, s valószínűleg
Zenta tájékről. Ruházata Adán megtekinthető. A hulla
kiléte utáni nyomozás stírgősen elrendeltetett és nyom
feltalálása esetén az adai őrpáncsnokság értesítendő.

A baja-bátaszéki Dunahíd. A Dunának
Baja és Bataaszék között való áthidalása mielőbb be-
végzett ténynyé válik. A munkálatokat csakhamar meg-
foglalják kezdeni, mert a hídnek 1896. októberére el kell
készülnie. Ugyanekkor megnyílik a bátaszéki és bajai
szakvasutak összekötése, mely a Dunántult egyenesen
köti össze a tiszántullal, a gazdag Alfölddel és Bácskával.

Ujjoncjutalék kivétele. A honvédelmi mi-
nisteriumban a napokban fejezik be az 1894. évre a
törvényhozás által megszavazott ujjoncjutalékok kivételét
hadtestenként és járásokként. Az idei ujjoncozás oly
kedvelő eredménnyel járt, hogy nemcsak a folyó évi
ujjoncszükségletet fedezi, hanem még jelentékeny felesleg
mutakozik, mely a törvény értelmében a mult évből
származó hátralékok apasztására fog fordíttatni a vég-
leges számbavételnél. Hiány csak a zagrabi honvédkerü-
letnél van ez idén, de ez is csak pár száz főre rug, s
oka az, hogy a többi kerületek feleslegével ezt a hiányt
közjogi okokból, de meg nyelvi nehézségek miatt ki-
egyenlíteni nem lehet.

Villámcsapás. Bács-Földváron mult hétfőn dél-
után egy hirtelen támadt zivatar a táviró gépbe bele-
csapott s azt teljesen tiszta. A villámcsapás a közel-
ben ülő postamesternek is érte, de szerencsére komoly
sérülést nem szenvedett. A zivatar oly észrevétlenül jött,
hogy a postamesternek nem zárhatta a telepet. A lég-
nyomás a táviró környékén oly erős volt, hogy két
asszonyt, kik az utcán voltak, messzire eltaszította.

Változatos élet. Régen elismert közmondás,
hogy varietas delectat. Az ezen közmondásban rejelő
igazságnak hódolt Kovács Lajos ur is, aki azon kezdte
változatos tenni az életet, hogy szabadkai városi adó-
tiszti hivatalát odahagyva, beállott a világot jelentő
deszkák napzámosául: színész lett. Hogy pedig még
változatosabb legyen az élete, közbe sikkasztott és köz-
okiratot is hamisított, majd pedig megugrott. De a sza-
badkai kir. törvényszék nem soknak találván ezt a vál-
tozatoságot, bele akart avatkozni a jeles ur dolgáiba,
de ez gondoskodott róla, hogy a bíróság dolga is vál-
tozatos legyen és — megugrott. Így hát belekerült a
már 37 esztendő atyafi arcképe a rendőri közlönybe,
leírván ott ez az arckép, hogy az ipse szatmár-némethi
születésű, róm. kath., közép termétű, kerek arcú, sárga
szemű, barna szemöldökű, nagy orru, rendes száju,
gesztenyebarna, göndör haju, ép fogu, nős, gyermekes,

„tűz“ enekes, hanem kiváló zeneszerző is, mit Vocalmiséje
fenyesen igazol.

Mise után a kaszinó-egylet helyiségében gyűlt össze
az egész társaság, a hol Pépi bátyánk fotografáló masi-
nára elé állítá a pécsi testvéreket, hogy őket megörö-
kítse. Vajjon Apolló fiaí rá fognak-e magukra ismerni,
azon a képen, mely ugy adta vissza őket, hogy nem a
lant: Apolló jelvénye, hanem Bachus cimere, az öblös
sörös pohár van kezükben.

Kedélyes terefere és vig danolászás után a pécsiek
Pribil Ernő lakására mentek, a hol is a vendégszerető
házigazda valóban lakulusi lakomával vendégelte meg
őket. Az ebéd utáni „fekete leves“-re megjelentek a
helybeli daltársak is és annak borral vegyes szíresöl-
getése még most is tartana, ha a pécsiek vezetője az
indulást nem emlegeti. A vonat lekésés árnya kezdett a
látáron föltűnedezni, mely sötétségéből még akkor
nem vesztett, mikor mi zomboriak az eskü minden ne-
semel bizonyítottuk és erősítettük az óramutatóknak a
harmason való ingó állását. Sebő bácsi ez árnyat még
jobbán sötétre füsté, midőn poharat ragadva hosszú
dikcióban emelte pohárát a pécsi „bruder“-ekre isten
tulja hányadszor?...

Szavainak, melyek ugy áradtak le ajkairól, mint
a hegyről lerohanó patak vize, gátat vetett az érkező
kocsik robaja és a távozni készülő vendégek éljene. De
ő nem engedte magát és csak egy daltárs bucsucsókjá
ő nem képes őt megállásra bírni. Ez hatott és ő „Eljen a
pécsi dalárda“ kiáltással befejezte szónoklatát. Erre a
vasúthoz kocsiztunk.

Mintha előleges összebeszélés eredménye lett volna,
mi is jegyet váltottunk és felszálltunk a vonatra és
egyszerre ott voltunk ismét a pécsiek közt. Visznek
magukkal, mert hozzájuk huz a szívünk.

A III. oszt. kupé tömve volt, sokan állni voltak
kénytelenek. A nyári nap heve letűzte ránk égető su-
garait, rekkenő hőség volt. A kupé egy miniatúr pokol-
hoz volt hasonló, de mi ennek kínját is kiállottuk sze-
retből a pécsiek iránt. Egyik-másik daltárs előszedte
a flaskót s folyt a bor, a szó, a nóta egészen Gombosig.

A gombosi várakozási idő az ottani vasuti ven-
deglő árnyas gesztenyefái alatt sörözéssel, borozással
telt el, mely alkalmat Maximovits Szilárd a zombori
szerb dalárda élőke megragadván, igen szép és haza-
fias szellemű beszédjében sajnálkozását fejezte ki a felett,
hogy a vezetése alatt álló szerb dalárda — a két havi
szünet következtében — nem képviseltethette magát és
nem fejezhette ki rokonszenvét nagyobb küldöttséggel,
ezen oly nagy sikereket kivívott társagylattal szemben
s egyben egész ünnepegyességgel kijelentette, hogy a haza-
és dalszeretet dolgában ők is ép azon a magaslaton
állanak, mint ezen országzserte elismert kulturegylet.

Szavainak oly nagy hatása volt külörösen a pé-
csiekre, hogy más rendjel hiányában — a pécsi dalárda
alelnöke az egyet jelvényével tüntette ki és azt nyomban
a jelenlévők zajos éljenzése közt Maximovits keblére
tűzte.

S ha már kintintésről beszélünk itt lesz méltó
helye annak, hogy a zombori dalárda, mint házi gazda
nevében, hálás köszönetet mondjak a gombosi vasuti
állomás derék előjárójának, főnökének Herodek Márton
urnak azon lekötözö szives előzékenységeért, melyben
az utazó dalárokat részesít. Innen a távolból száll feléje
a szívekből fakadó: éljen!

Nemsokára elhangzott a harmadik csöngetés és
mindannyian fölszálltunk a vonatra. A pécsiek talán azt
hitték, hogy Pécsig megyünk velük. De egyszerre csak
a vasuti kocsik egy része a kompra szalad, mi pedig a
mozdony kocsijával indultunk visszafelé. A Duna árja
furódott közénk, mi az egyik oldalon, ők a másikon. Föl-
hangzott búcsuzásul a dal, majd az éljenzés, majd ken-
dőt lobogtattunk, mindaddig, míg a komp át nem ért a
tulsó partra és a rohanó vonat el nem tűnt Szerémség
lankás hegyláncolata mögött. Mi szerencsésen haza értünk.
Azaz, hogy bizony szerencsétlenül, mert oly vig, derék
testvérekkel, a milyenek a pécsiek, elzónáztunk volna
akár az operenciájig vagy még azon túl is. Haza érke-
ztünk és most dicsérjük a pécsieket, kiket áldjon meg
az Isten.

Don Carlos.

A négy évszáz.

A négy évszáz közül
Melyiket szeretem?
Tél, tavasz, nyár és ősz
Melyik kedves nekem?
Képeletem előtt
Hadd vonuljanak el,
Mindéggyik a maga
Búja-, örömeivel.

Jón a tél. Emlékszem
Még mint vidám gyermek
Hogyan örültem a
Hulló hóhelyeknek!
Mennyire tetszettek
A függő jégcsapok!
Nyújtogattam apró
Kezeim utánok.
Hát mikor elmúlt
A cifra csengős szán!
Nálam boldogabb a
Világom sem volt tán.
S ha az est beállott
A kandalló mellett
Nagyanyó ajkáról
Lestem a meséket.
Majd megint faggadtam
Kis Jézus mit küldhet?
Emlékszem, mint gyermek,
Szerettem a telet.

Azóta eltűntek
A tündér szíp évek,
Most a tél látásán
Örömet nem érzek.
Épen oly kegyetlen,
Mint, kiket rettegek,
A kik elől futok,
Bújok: az emberek.
Keze, mint ezeké,
Dermező, jégáldog,

vagyontalan, büntetlen előéletű. Hozzá teszi a bíróság ehhez a fotografiához, hogy tartózkodási helyének ki-nyomozása, feltalálása esetén leendő letartóztatása és a legközelebbi kir. ügyészhez leendő bekisértenése végett minden hatóság megkeresetik.

Világos-e vagy barna? Talán a mióta dohányosok léteznek a földszínen, vita tárgyát képezi, vajjon a világos szivar-e a gyöngébb, vagy a barna? A dohányzók izlése ugyanis az egész földkerekségen mindinkább a könnyebb fajta szivarokra hajlik. Általános elterjedt, de téves nézet az, hogy a világos szivar gyöngé, míg a barna erős. A szakértők tudják, hogy a szivar borítékja alig befolyásolja a szivar minőségét. A borítéklevél ugyanis csak $\frac{1}{10}$ része egy szivarnak s ezért ép úgy lehetséges, hogy a világos szivar erős, és gyenge a barna szivar. Az utolsó években a dohánytermelő nagy része szivarborítékra leginkább alkalmas, ugynevezett szumatra faj dohányt szállított s a termelt dohánynak csak kis százaléka világos színű. A piacon immár annyira felszokott a világos színű dohány ára, hogy csaknem négyszer annyit adnak érték, mint a sötét színűért. A gyárosok, különösen Németországban nagyon meg vannak akadva, miként elégsék ki megrendelőiket. Ép ezért sarga és zöldes színű leveleket használnak, a melyek színe közelebb áll a világos színhez, amiből a barna dohánylevelek kellemesebb ízűek. Minthogy a világos színű dohánylevelek beszerzése nagy fáradsággal jár, az okos dohányzók lemondhatnak ama, igazán semmivel sem indokolható véleményről, hogy a barna szín az erősség jelzője. És hogy ez a nézet a közönségtől kiirtassék, nagyon helyes volna, ha a szivar-dobozokra a „világos” és „barna” elnevezés helyett ezeket írják: „Nagyon gyöngé, gyöngé, kicsit erős, erős, nagyon erős”.

Körözés. A sikkasztás a legmodernebb bűnök egyike; mostanság divatos dolog sikkasztani. Így okoskodott Vas Sándor zenitai kubikos gazda is. Mire aztán a zenitai kir. járásbírósg elmondja róla, hogy Vas Sándor (kinek neje Tóth Erzsébet) szentesi születésű s illetőségű, 40 éves, ev. ref., nős, kubikos, magyarul beszélő, magas, szikár, csontos testalkatú, hosszasan arcú, vörös arcszínű, szőke hajú, gesztenye szemöldökű, rendes orru és szája, ép fogu, veresszőke bajusza, szakála nincs, különös ismertető jele: egy ujján nincs köröm. És hozzát teszi a bíróság, hogy felkeretnek az összes hazai hatóságok, hogy nevezett terhelt tartózkodási helyét a fentebb adott személyleírás alapján saját hatáskörükben nyomoztatni s kézrekerítés esetén őt rögtön a legközelebbi kir. ügyészhez kísértetni sziveskedjenek.

Körözések. A zombori kir. törvényszék egyszerre két körözést levelet is tesz közzé. Ezek a következők: Lopás büntetése miatt vádolt, ismeretlen helyen tartózkodó Plavits Tódor országzserte leendő köröztetése elrendeltetvén, felhívattak az ország összes bíróságai és hatóságai, hogy nevezett hatóságuk területén nyomozzák, feltalálása esetén pedig a legközelebbi kir. ügyészhez utján bekisérjék. Személyleírása: ó-szivaci (Bács Bodrogh megye) születésű, napszamos, 30 éves, gör. kel., magas terméti, hosszasan arcú, kék szemű, szőke szemöldökű, orra, szája rendes, szőghajú, fogai épek, szakála borotvált. — Orgazdaság büntetése miatt vádolt Honek Péterné sztl. Kernter Rozália országzserte leendő köröztetése elrendeltetvén, felhívattak az összes hatóságok, hogy nevezett feltalálása esetén (jelenleg állítólag Horvát-Szlavonországban szerb várszonnal házal), a legközelebbi kir. ügyészhez utján a zombori kir. ügyészhez át kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: születéshelye Veprovac, 33 éves, róm. kath., termete magas, arca hosszasan, szemei kékesekek, szemöldöke barna, orra, szája rendes, barna arcú, fogai épek.

Városi ügyek.

Ösztöndíj pályázat. A Falcione Gyula ösztöndíj alapítványtól évi 600 fittal javadalmazandó állás íresedésbe jövén, ezen állás elnyerésére néve zennel pályázatot nyitattik. Az ösztöndíjért kizárólag zombori születésű vagy illetőségű szegény magyar, német vagy bunyevác ajku nem nemes származású róm. kath. vagy protestáns vallású oly ifjak pályázhatnak, kik valamely hazai fő- vagy algymnásium, fő- vagy alrealtanodában,

felsőbb és alsóbb foku kereskedelmi iskolában, hazai tudományos egyetemen, műegyetemen, jogakadémiában, orsz. mintarajziskolában, vagy bármely magasabb foku hazai, de mindenkor magyar szellemű tanintézetben folytatják tanulmányaikat. Felhívattak ennél fogva a pályázni szándékozók, tanulmányi előmenetelük, egészségi állapotuk, valamint szüleik vagyoni állapotát igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat Zombor szab. kir. város tanácsára címezve 1894. évi augusztus 31-éig bezárólag annyival is inkább adják be, mert az elkésve beérkezendő folyamodványok figyelembe vételét nem fognak. Megjegyeztetik, hogy az alsóbb foku tanintézetek, illetve osztályok látogatóival szemben hason szorgalom, tehetség és előmenetel igazolása esetén mindig a magasabb intézetet, illetve osztályt látogatók fognak az ösztöndíjban részesítettet.

Árlejtes vámház építésre. Zombor szab. kir. város közönsége az állatvásár rendezése alkalmából az ó-sztapári országúton egy új vámházat építeni szándékozván, ezen összesen véve 750 fittal előirányzott építkezés biztosítása iránt f. évi augusztus hó 8-ik napján d. e. 10 órakor a városháza tanácskozási termében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Felhívattak ennél fogva a vállalkozni szándékozók, hogy ezen építkezésre vonatkozó, kellőleg felbélyegzett és borítékba zárt ajánlatukat fentemlített határidőig Zombor sz. kir. város tanácsára címezve adják be. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5% mint óvadék készpénzben avagy óvadékképes értékpapirokban esatolandó. Az épület terve és költség-előirányzata, valamint a vállalati feltételek is a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Vásártér rendezése. Zombor szab. kir. város közönsége az állatvásár rendezése alkalmából a lóvásártér és a körül korlátok alkalmazását elrendelvé, ezen összesen véve 8253 fittal előirányzott korlátok biztosítása iránt f. évi augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor a városháza tanácskozási termében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Felhívattak ennél fogva a vállalkozni szándékozók, hogy erre vonatkozó s az árlejtes feltételek értelmében kellő módon felszerelt zárt ajánlatukat fentemlített határidőig Zombor sz. kir. város tanácsára címezve adják be. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5% -a, mint óvadék készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban esatolandó. A berendezés terve és költség-előirányzata, valamint a feltételek is a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Fürdői levél.

Gleichenberg, 1894 július 28.

Tisztelt barátom! Amiként mult évben a kies és szép fekvésű Stodsz fürdőből felkerestem soraimmal: ugy engedje meg, hogy innen is e fürdő különös volta feletti elfogódásomat b. lapjában kiküldjem; s ez esetben és alkalommal a tudós és gégegyógyászok szíveskedjenek azt hirdessek, hogy a ki hisz, bizik és remél, e fürdő jótékonyágát igénybe venni ne mulassza el.

Mert tény, hogy a művelt világ valamennyi részéből van itt tudós és gégegyógyász, a ki orvoslást keres és talál bajára; a vendégek száma a 4600-on felül áll és napról-napra mindig új és új alakokkal találkoznak.

Idejövetelem előtt bizonyos benső harc és szemrehányással illettem magam, hogy hazafiasság tekintetében e fürdőt hazáival nem helyettesíthetem, hogy otthon szerényen öszekupogatót pénzem ki kell hoznom; ánde e benső küzdelem legyőzte a szakértők tanácsa alapján alkotott elhatározás, mely mindenképen az észszerű és lehető gyors kúra elérésére irányult. Igaz, ugy kellene és illenék: „hogy mindenké följött a haza” — legyen jelmondatunk, — de ha mi és hasonló csekélységek még sem lehetünk uttörők, egészségtünk rovására pedig papábnak lenni a papáknak nem volna észszerű. Így tehát a jó és szép magyar fürdők helyett Gleichenberget választottam s kellett választanom, hogy annak a természetadta rendkívüli hatású forrásvizével a tudós és gégefő hurutaimat gyógyíttassam.

E fürdőhöz a budapest-győr-esztergom-gráci vonalon egész Feldpach legközelebbi vasútállomásig s innen 1 óra alatt juthatni el. Bérkosik folyton készen állnak s a ki egy kevés tájékoztatással bír, az meglehetősen olcsón

is jut hozzá. — Az ut, ennek vidéke köröskörül hegyekkel — lapályos részein buza, zab és burgonya vetésekkel váltakozva tárja élénk elszórtan házaival a falut s fürdőjét. Az üdülést kereső utast nem kis csalódás lepi meg, ha az itteni hegyek egyik másikának kopárságát látja, vagy csak hogy apró bokros ültetvények és nem túlevélű fák képezik egész zöldjét; ilyenkor azután önkénytelenül is a feyvesek utáni ábitozásban kárpátainkra gondolunk s vélt kételyünket altatgatjuk önmagunkban.

Vége egy-két kertülő, kanyarulat s az előbbi látkép eltűnésével előttünk áll egy katlanban a gyógyhely, a melynek oldalai már, illetőleg körülvevő hegyeit váltakozva, szebbnél szebb részínt tölgyeser, vadgesztenye és platanus fák lombjai teszik bűssé és árnyékossá.

A fürdő gyógyhatását fekvéséből eredő levegője, de főképen gyógyforrásai képezik, ép egy a bevezetett hidegvíz gyógymódja s ezzel kapcsolatos feyű fürdői, tej és savó csarnokai, mint segítő kurák alkalmaztatnak itt szép sikerrel. A forrásokat, a fürdőházakat, inhalációs termeket, a savó- és tejszarnokokat a legszebb és egy a meglepőbb park veszi körül, ahol a közlekedés egyik-ből a másikig sátoros és lombos fasorok között, vagy párluzamban épített sétáló ereszt alatt történik.

Van a fürdőben vagy 8—10 rendelő orvos, ezek között azonban legkeresettebbek, különösen magyarországi betegek részéről, dr. Szigeti Márton és dr. Orsay, sőt az előbbi talán a fürdő egyedüli orvosa, aki a világreszek mindenikéből itt megforduló betegek által felkeresve lesz.

Lakásviszonyok kielégítő jők, szépek és a módhoz képest választékosak is, a fürdő igazgatóság maga több 500—600 szobával rendelkezik, emellett azonban kitűnik a sok szép és díszes villa, amely e célra építettvé, kényelmet szembeöltöen hirdeti.

Az élelmezés vendéglőkben szintén többféle módon biztosítható s bár azok száma igen sok, mégis ez az egyedüli a mi drágának mondható, amellyel, hogy a jó magyar konyha izletességével nem bírnak. A „Magyar korona” és „Magyar szálló” iparkodnak nevtüknek megfelelő konyhát tartani, ánde ezek is csak a kísérletezés stádiumában vannak, mert nem lehet ott a konyha magyaros, a hol kivülről felírás olvasható:

Dieses haus und dass hoffen,
Stelt jeder mann offen.

Szórakozásul naponként vagy 40—50 ujság jelenik meg az olvasóteremben; nemkülönb a heti tombolajátékok szolgálják kellemes időöltést.

A fürdő zenét egy olasz karmester vezetése alatt 26—30 tagból álló kar adja, a melynek programjaiban dícséretes igyekvettel magyar dalok is fordulnak elő s noha a nagy dob és cintányérokból ilyenkor is bőven kijut, a magyar közönség miundekor bálásan tapsol, ha egy-egy ismert dalat nyakatekert formában hallja is.

Ez volna vázlatos képe Gleichenbergnek, illetve fürdőjének, ami különösen ez évben valószínűságarándok helyűn lett.

Közszeghy Dezső.

CSARNOK. Kánikulában.

A „holt szezon” itt van. Szembeszökő tulzának látszik ugyan, hogy azt a mozgó elevenséget, azt a lükettő pezsgést, amely mindenütt uralkodik, semmibe sem vesszük és ráterítjük a szezonra a gyászleplett, de ez már régi szokás.

Ilyenkor, mikor a járda forrósága éveti a lábunkat s csak erősen befűggyönyözött szobában élvezhetünk egy kis nyugodalmat, azt szokták mondani, hogy a szezon meghalt.

Pedig a szezon még él, de haldoklik. Mabolnap csak az unatkozó szalmaözvegyek képviselik az élendőséget a városban.

Mert mindenki fürdőn van, vagy legalább falun, avagy ha nincs is, azt híresztelteti magáról, hogy fürdőre ment. Ez a chic s ha nem telik is, fürdőzni muszáj.

Megesik ugyan néha, hogy akiről azt hiszik, hogy fürdőn van, véletlenül meglátják az ablakfüggöny mögött.

De az nem baj. Bizonyára káprázott az illetőnek...

És áll még a szezon a sétálnak a hölgyek, világos lyeknek az az előnyük, hogy a nap s a férfi szem égető érhetti.

Es hangos, fülesikland naponta a csatornai uszodák ségek csokoltatják magukat hullámaival.

Miutna biz ezt a szereps jobban töltötenék be...

Sajátszerűnek ezek a nyelsetál az ember az árokparti lepihenés. Tíz óra felé telnek nokok. Egész fagyalt-hegyek...

Nem csoda. Ezt a piros színű édes hidegséget — vadédeséget — leginkább a nők káikban pillanat alatt elővábélet fagyalt is.

Az élelmes cukrász, mi körök (a la: kávé-körök) besnak is új elnevezéseket adnak szokás. A hölgyek bizonyoságy a fagyaltot. Bizhatunk a hogy kedvelt fiatal urak kereszshallhatjuk majd a cukrászati...

— Milyen fagyaltot pá Jösi, Lajos... fagyaltot.

— Jó a Lajos?

— Nagyszerű kérem. Eje Leona öngyáságának.

— Igen? — toppant ha Akkor adjon azért is — Jösi...

A bosszu lesz-e edesebb, azt megmondani?

Mihelyt pedig lenyugszik a beragyog a hajnal. Éberszti, nemésit csiklandozza. Muszáj fi...

Pedig még jókor van. De az ózondos levegő betödul a Szinte új élet száll az emberbe...

miért nem kel fel ily korán.

Ha a szezon nem halt is napról-napra. Ma-holnap egészen is az utódja, az ijeszto, savay ugorka.

Br! Ha erre gondolk, nem kell.

Forró theat iszom, mert a kánikulában!

A kiállítás szal

(Vége)

Hajtóerő

A gépesarnok számára szükséges vagy villamos hajtóerő díjlatlanul állított rendelkezésére. Más csarnok ségének és mennyiségének meg az ezel járó költségeknek ki által külön egyezség tárgyát fogja képe...

Pavillonok

Ha valamely kiállító, vagy portba tartozó több kiállító egy létesíteni, ebbeli kiállításukat a kiállítás igazgatóságával közölni s pontos tervrajzát bemutatni tartottására az igazgatóság engedélye költségén felállítandó külön pavillonok. 16. § a értelmében térdfijmentesül.

Katalogusok

A jelenkori kiállítás I—XX. katalogusok fognak szerkeszteni.

A jelenkori kiállítás I—XX. füzetekben fog megjelenni.

Minden egyes kiállító, be után, az egyes csoportokra néve ság javaslatára megállapítandó kiállítók költségre és beküldésére...

Minden katalogus tartalmazza a portok történeti fejlődését és jelen ismertetést, tekintettel az illettő a termelési és fogyasztási viszonyok a behozatalra és kivitelre stb.; a gust, mely a kiállító émet a legköz és vasuti állomást iparosoknál több és az általa kiállított tárgyak is egy tartalomjegyzéket és alfabeta...

Mint az illettő csoportok területét kiállító. A hivatalos katalogusok magy ki. Azokban hirdetések közlése kiállítóság magánvállalkozás útján gon katalogusok francia és német fordítás.

Látogatási szabály

A kiállítási terület a látog reggeli 8 óratól éjjeli 11 óráig, a reggeli 9 óratól esti 7-ig, illetve a kiállítási igazgatóság által megadóraig vannak nyitva. Kiállító munkásai reggeli 7 óratól vendégek stb., ezek alkalmazottjai és me lehetnek be. A kiállítási terület megnyitása és elzárása háromszor je...

A kiállításos vásárolt tárgyak sított kiállított, illetve az eladással igazolványt állítanak ki, mely az utnatra előmutatandó és a főkijáratok tendó. Talált tárgyak a legközelebbi örnek adandók át. Elvezett tárgyak hivatalnál jelentendők be.

A kiállítási tárgyak lerajzolása csak a kiállító beleegyezése és az igaz alapján eszközölhető.

Belépti jegyek. A belépti jegyek badjegyek. A fizetett jegyek a követ használatra szóló jegyek. A megnyit...

Ajtakán oly metsző
Függos a levelet,
S könnyűkkel szememben
Ott ülök ágyamon
Nincs, ki messzirel
Alomba ringasson.
Oh ezek a hosszú,
Gyötrelmes éjjelek!
Nem, nem, nem szeretem
Félem most a telet.

Álmából pihébred
Ismit a természet
Leveti a rüpi
S új kontost vesz szípet.
Mint a fiatal lány
Cicomazza magát
Ékül szolgál neki,
Ea, ja, lomb és virág,
Megerkeznek sora
A vándor madarak,
Sbessen ropálva
Tették meg az utat.
De pihenőt meg sem
Engednek maguknak,
Zöld lombok rejtékén
Küsi fészket raknak,
S míg szorgosan gyűjtnek
Fűszalat, levelet:
Egy kis lány s a párja
Ibolyát keresnek.
Ha lelek egy szalát
Össze-össze nézlek,
Megersókolják szépen
Azután — cserélnek.
Szívük megértik
E néma beszédet
S úgy örülnek, hogy már
Itt van a kikelet.
Hallgatom, hallgatom
Füdam danájukat,

Mig úgy fúj a szivem,
Hogy szinte megszokad.
Oh értem, hogy a kik
Szeretnek s boldogok
Kedvelik, óhajtyák
Ezt a szép évszakot.
De a kinek szemén
Csak könnyűket fakaszt,
Mért várnám örömmel,
Mért várnám a tavaszt!

Egyre égetőbb
Lesz a nap sugára
Érleli a kalászt
Szép arany sárgára.
Röpök a pillangó
Virágról-virágra,
Narcisz-, jácint-,
Liljom-, tulipánra.
Ha lenyugszik a nap
És az alkony eljö:
Szerelmről suttog
Rózsának a szellő.
S szép fejét a rózsza
Le-lehajtogatja.
Oly nagy a boldogsága
Talán el sem bírja.
Az erdő mélyéből
Bávos ének hangzik,
Egyszerre fúj és vonz,
Igaz és andalít.
Fel-felhangzik halkán,
Majd végkép elhal —
Tudod-e, hogy mi az?
A szép csalogánydal.
Reggel az erdőt
Bejárják a méhek,
Szorgalmasan gyűjtik
Kasukba a mézet.
Sűrű lombok, cserjék
Közé, ha benézek

Madár fiókákat
Rejtget a fészek.
Bárhova tekintek
Minden dűz, örül,
Mit keressek én itt
Kínommal egyedül!

De ha fecske, gólya
Delfelé költöznek,
Zöld szín helyett sárgát
Öltnék a levelek,
Mikor elműlnak
A dalos madarak,
A piros virágok
Mind-mind elsápadnak,
A napot mindinkább
Elfedti a felleg,
Nesz nélkül hullnak a
Fáról a levelek,
És az eső lassan,
Csendesben megered,
Siratja az ég a
Beteg természetet:
Akkor bejárom a
Ródot, a ligetet,
Ez a nagy némaság
Jól esik lelkennek.
S könnyűmet érzem
Lefolyni arcomon,
Lelkembe visszatér,
Az eltűnt nyugalom.
Nem üldöz, nem gyötör
Nem már többé kínom,
Ah szinte jól esik
E csendes fájdalom.
Mint a virágok, én is
Lehajtom fejemet,
Szeretem e halvány
Szóllan enyésztem.

Solty Gusztávné.

De az nem baj. Bizonyára tévedés volt, vagy a szemek kaprazott az illetőnek...

És áll még a szezon az utcákon, tereken is. Hisz setának a bőgylek, világos könnyű öltözeteikben, melyeknek az az előnyük, hogy ki lehet vágni őket és így a nap s a férfi-szem égető sugara egyaránt védtelenül érheti.

És hangos, fűlesiklandozó, csengő szővívar száll föl naponta a csatornai uszodából is, ahol lubickoló szépségek csokollatják magukat a hináros viz barátságos hullamaival.

Mintha biz ezt a szerepet mások nem szívesebben jobban töltene be...

Sajátságos ez a nyári napok. Este akármeddig elcsúszhat az ember az arokipart korzón, eszébe sem jut a lepihenés. Tíz óra felé telnek meg leginkább a söresarnokok. Egész fagyalt-hegyek fogynak el Liebhardsnál is.

Nem csoda. Ezt a piros, fehér, érem, narancs stb. színű édes hidegséget — vagy ha jobban tetszik, hideg edességet — leginkább a nők kedvelik s forró szájaikkal pillanat alatt elolvad a legmagasabb, jéggel belet fagyalt is.

Az élelmes cukrász, mint jól beavatott fagyalt-körök (a la: kávé-körök) beszélnek, közelebb a fagyalt-nak is új elnevezéseket adnak, mint a divatickeknek szókak. A hölgyek bizonyosan szívesebben szopogatják így a fagyaltot. Bizhatunk a cukrászok ügyességében, hogy kedvelt fiatal urak keresztneveit veszik elő. S akkor hallhatjuk majd a cukrászokban:

— Milyen fagyaltot parancsol nagyság? Béla, Józsi, Lajos... fagyaltot.

— Jó a Lajos?

— Nagyszerű kérem. Épen most adtam egy porciót Leona önagyságának.

— Igen? — toppant bosszusan a kisasszony. — Akkor adjon azért is — Józsi.

A bosszu lesz-e edesebb, vagy a fagyalt: ki tudná azt megmondani?

Mihelyt pedig lenyugszik az ember: már mindjárt beragyog a hajnal. Ébreszti, hizeleg, fülébe sugdos, szemét csiklandozza. Muszáj fölkelni.

Pedig még jókor van. De a város ismét talpon. Az ózondos levegő betönd a tüdőbe s kitágítja azt. Szinte új élet száll az emberbe s bánja, hogy máskor miért nem kel fel ily korán.

Ha a szezon nem halt is meg, haldoklik. Gyöngtől napról-napra. Ma-holnap egészen meghal. Már fenyeget is az utódja, az ijesztő, savanyu, a szemlátomást növe — ugorka.

Brr! Ha erre gondolok, se fagyalt, se jégkávét nem kell.

Forró théat iszom, mert a hideg környékez... A kánikulában!

A kiállítás szabályzatai.

(Vége.)

Hajtóőr.

A gépcsarnok számára szükséges víz-, gőz-, légszusz vagy villamos hajtóőr díjtalanul bocsátatik az illető kiállítás rendelkezésére. Más csarnokokban a hajtóőr minőségének és mennyiségének megállapítása, valamint az ezzel járó költségeknek ki által való viselése, esetről-esetre külön egyezség tárgyát fogja képezni.

Pavillonok.

Ha valamely kiállító, vagy egyen és ugyanazon csoportba tartozó több kiállító együttesen pavillont kíván létesíteni, ebbeli szándékukat a bejelentés alkalmával a kiállítás igazgatóságával közölni és a létesítendő építmény pontos tervrajzát bemutatni tartoznak. Ily pavillonok építésére az igazgatóság engedélye szükséges. A kiállító költségein felállítandó külön pavillonok az általános program 16. §-a értelmében térjuttatottak.

Katalogusok.

A jelenkori kiállítás I—XX. csoportjairól hivatalos katalogusok fognak szerkeszteni.

A jelenkori kiállítás I—XX. csoportjainak katalogusa tüzetekben fog megjelenni.

Minden egyes kiállító, bejelentésének elfogadása után, az egyes csoportokra nézve, az illető csoportbizottság javaslatára megállapítandó kérdőív közlése mellett ennek kitöltésére és beküldésére fog felhívni.

Minden katalogus tartalmazni fogja: az egyes csoportok történeti fejlődését és jelen állapotát feltüntetést, tekintettel az illető ággal foglalkozók számára, a termelési és fogyasztási viszonyokra, a termelési értékére, a behozatalra és kivitelre stb.; a tulajdonképeni katalogust, mely a kiállító címét a legközelebbi posta-, távirat- és vasúti állomást (iparosoknál főbb készítmények jelzését) és az általa kiállított tárgyak ismertetését tartalmazza; egy tartalomjegyzéket és alfabetikus névjegyzéket, valamint az illető csoportok területét feltüntető térrajzot.

A hivatalos katalogusok magyar nyelven adatnak s. Azokban hirdetések közlése ki van zárva; az igazgatóság magánvállalkozás útján gondoskodni fog, hogy a katalogusok francia és német fordításban is megjelenjenek.

Látogatási szabályok.

A kiállítási terület a látogató közönség számára reggeli 8 órától éjjeli 11 óráig, a kiállítási épületek pedig reggeli 9 órától esti 7-ig, illetve augusztus havától kezdve a kiállítási igazgatóság által megállapítandó és közzéteendő óráig vannak nyitva. Kiállítók, ezek alkalmazottjai és munkásai reggeli 7 órától; vendéglősök, kávéosok, cukrászok stb., ezek alkalmazottjai és munkásai reggeli 6 órától lehetnek be. A kiállítási terület és a kiállítási épületek megnyitása és elzárása háromszor jeleztetik.

A kiállításra vásárolt tárgyakról az eladásra jogosított kiállító, illetve az eladással megbízott közegek igazolványt állítanak ki, mely az őrszemélyzetnek kívánatra előmutatandó és a főkijáratoknál az őrnök kézbesítendő. Talált tárgyak a legközelebbi felügyelőnek vagy őrnök adandók át. Elvesztett tárgyak a kiállítási rendőri hivatalnál jelentendők be.

A kiállítási tárgyak lerajzolása vagy fényképezése csak a kiállító beleegyezése és az igazgatóság engedélye alapján eszközölhető.

Belépti jegyek. A belépti jegyek fizetett vagy szabadjegyek. A fizetett jegyek a következők: I. Egyszeri használatra szóló jegyek. A megnyitási ünnepélyhez 10

korona; a megnyitás napján 4 korona; köznapokon, reggeli 8 órától a kiállítási terület bezártáig 1 korona; vasárnapokon reggeli 8 órától a kiállítási terület bezártáig 60 fillér; esti jegyek, esti 7 órától — illetve augusztus 1-től az igazgatóság által megállapítandó és közzéteendő óráig — a kiállítási terület bezártáig 40 fillér; a közös hadsereg és a m. kir. honvédség legénysége számára vasárnapokon reggeli 8 órától a kiállítási terület bezártáig 40 fillér; tanulók és munkás-csoportok számára, ha legalább 10 személyből állanak, az igazgatóságnál 24 órával előbb történt bejelentés alapján kedvezményes jegyek válthatók, melyek egy meghatározott egész napra állítatnak ki. Ily jegyek ára darabonként 40 fillér.

II. Jegyfüzetek. 100 darab előmutatóra szóló, reggeli 8 órától a kiállítási terület bezártáig érvényes jegy 75 korona; 50 darab ugyanily jegy 40 korona.

III. Bérleti jegyek. A kiállítás egész tartamára (a megnyitási ünnepély kivételével) reggeli 8 órától a kiállítási terület bezártáig érvényes, névre szóló jegy 40 korona; egy bérleti jegy birtokosának családjához tartozó személy számára ugyanily jegy 20 korona; állami és közhivatalnokok, valamint a közös hadsereg és a m. kir. honvédség tisztikara számára ugyanily jegy 20 korona.

Az összes bérleti jegyek a birtokos fényképével állítatnak el.

A szabadjegyek a következők: I. Tiszteletjegyek: A kiállítási országos bizottság tagjai, a történelmi és a jelenkori bíráló bizottságok tagjai, továbbá a csoportbizottságok a kiállítás egész tartamára, — az időleges kiállítások bíráló bizottságainak tagjai az illető bíráló bizottság működésének idejére nyerne tiszteletjegyeket.

II. Szabadjegyek. A budapesti kiállító vagy megbízottjai a kiállítás egész tartamára, az időleges kiállításokban résztvevő budapesti kiállító, az illető időleges kiállítás tartamára, a vidéki kiállító vagy megbízottjaik a fővárosban való időzésük tartamára, az időleges kiállításokban résztvevő vidéki kiállító az időleges kiállítás tartamán belül a fővárosban való időzésük idejére nyerne szabadjegyet. Egy és ugyanazon kiállító cég részére csak egy szabadjegy állítatik ki. A sajtó képviselői, az illető lap szerkesztőségének nevére szóló, a kiállítás egész tartamára érvényes szabadjegyet nyerne.

III. Szolgálati jegyek. Az összes kiállítási hivatalnokok és alkalmazottak állandó szolgálati jeggyel, az időlegesen alkalmazottak vagy bizonyos feladatok teljesítésével megbízott szakértők stb. időleges szolgálati jeggyel látatnak el.

IV. Munkásjegyek. A munkások számára — álláson vannak elfoglalva — állandó, ha pedig egy bizonyos ideig, időleges munkásjegyek állítatnak ki a kiállítási igazgatóságnál való bejelentés alapján. Ugyanily jegyeket nyerne a kiállító által alkalmazott elárúsítók. A tiszteletjegyek, az állandó szabadjegyek a budapesti kiállító számára és a szolgálati jegyek a birtokos fényképével állítatnak el.

Visszaélés. Jegyek, a melyekkel visszaélés történt, elvétetnek és megsemmisítetnek.

Jury.

Általános határozat. Minden kiállító tárgyai bírálat alá kerülnek és — a mennyiben az illetékes bíráló bizottság azokat erre érdemeseknek ítéli — a jelen szabályzatban megállapított kitüntetésekre igényt tarthatnak.

Bírálat alá nem kerülnek: a) azon kiállító tárgyai, kik valamely csoport-jurynak tagjai; b) a szakértők, azonban csak abban a csoportban, a melyre szakértői működésük kiterjed; c) azok a kiállító, kik a megbírálatáról és esetleges kitüntetéséről a kiállítás igazgatóságához 1896-iki évi április hó 1-ig intézendő írásbeli nyilatkozatban lemondanak; d) az állami hatóságok, intézetek és vállalatok. Ez esetekben a kiállított tárgyak következő felirattal láthatók el: ad a) „Versenyen kívül. Jury-tag.” ad b) „Versenyen kívül. Szakértő.” ad c) „Nem versenyez.” ad d) „Versenyen kívül”. Kiállítási tárgynak nem tekintetnek és emélfogva bírálat alá nem esnek az oly külföldi gépek, a melyek valamely iparicikk előállítási módjának bemutatása céljából, mint segédeszközök szerepelnek.

A jury összealkotása Az I/b, II. és III. csoportokban a jury tagjait az illető csoportbizottságok javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter ural egyetértőleg a kiállítási országos bizottság elnöke nevezi ki. A IV/a, IV/b, V/a, V/b, X/a, X/a és XX/b csoportokban a jury tagjait az illető csoportbizottságok javaslatára a kiállítási országos bizottság elnöke nevezi ki. A VI/a, VI/b, VI/c, VI/d és VII. csoportokban a jury-tagok felét a kiállító választják, a másik felét a földművelésügyi miniszter ural egyetértőleg a kiállítási országos bizottság elnöke nevezi ki. A VIII/a, VIII/b, IX. X. b, XI., XII., XIII., XIV/a, XIV/b, XIV/c, XV., XVI., XVIII. és XIX. csoportokban a jury-tagok felét a kiállító választják, másik felét az illető csoportbizottságok meghatalmítása után a kiállítási országos bizottság elnöke nevezi ki. A XVII. csoportban a jelen szabályzat 1. §-ának d) pontjára való tekintettel a jury tagjainak felét az e csoportban résztvevő magánkiállító választják; másik felét a honvédelmi miniszter ural egyetértőleg a kiállítási országos bizottság elnöke nevezi ki.

A jury szervezetét és eljárását külön szabályok állapítják meg. (Lásd „Kiáll. Közlemények” 9. szám.)

Kitüntetések. A kitüntetések a következők: 1-ször. Diszoklevél. 2-ször. Millenniumi nagy érem. 3-ször. Kiállítási érem. 4-ször. Közreműködők érme. 5-ször. Elismerő oklevél.

E kitüntetések odaítélésénél a következő elvek tartandók szem előtt: 1. Diszoklevél. Ezen legmagasabb kitüntetés a jelenkori csoportok azon legkiválóbb kiállítóinak íthető meg, a kik a tudomány, művészet, irodalom, népevelés, a közművelődés és az anyagi jólét emelése, a hazai ipar és mezőgazdaság fejlesztése körül országos érdemeket szereztek. A diszoklevelek száma a százat meg nem haladhatja; azok odaítélése a csoport-jurynak javaslatára a jury-tanácsot illeti meg. Az oklevélben a kiállító főérdemei ki lesznek emelve.

Millenniumi nagy érem. Ezen éremre igényt tarthatnak: a jelenkori főcsoportban azon kiállító, a kik a művészet, közművelődés, közoktatásügy, közegészségügy, pénz- és hitelügy, mezőgazdaság, erdeszet, bányászat és kohászat, közlekedésügy és az ipar terén saját szakmájukban rendkívüli haladást mutatnak, vagy szakmájuknak magas színvonalra emelése, új termelési ágak meghono-

sítása, vagy új előállítási módok alkalmazása, nagyban termelés vagy kivitelképesség által kiváló érdemeket szereztek és kiállított tárgyaik kitűnőségével a kiállítás fényét és becsét emelték. Az érem egyik oldalán a teljes magyar címer e körirattal: „1896-iki ezredéves országos kiállítás” foglaltatik; a másik oldalán a közepén allegorikus alakok, a felső részen a „Millenniumi nagy kiváló érdemekért”, az alsó részen a kiállító nevét és lakhelyét tartalmazó körirat alkalmaztatnak.

3. A kiállítási érem azon kiállítókat illeti meg, a kik a kiállítás bármely csoportjában kitüntetésre méltó érdemeket tanúsítottak. Az érem egyik oldalán a disztítés, azonos a millennium nagy érem disztítésével, a másik oldalán a közepén allegorikus alakok, a felső részen: „kiállítási érem az érdem jutalmául”, az alsó részen a kiállító nevét és lakhelyét tartalmazó körirat alkalmaztatnak.

4. A közreműködők érme. Ezen kitüntetésre igényt tarthatnak: a) oly önálló iparosok, kik a kiállító tervei szerint elkészült valamely tárgyat vagy vannak egyes részeit készítették; b) oly egyének, a kik a kiállító által készített tárgy szerkezetét vagy disztítését tervezték; c) alkalmazottak és segédmunkások, továbbá mindazok, kik a történelmi vagy jelenkori csoportok egyikének akár magánosok, akár pedig állami hatóságok, intézetek és vállalatok által rendezett kiállítására körül jelentékeny, kitüntetésre érdemes részt vettek. Az érem egyik oldalán a disztítés azonos a millennium nagy érem disztítésével; a másik oldalán a közepén allegorikus alakok, a felső félkörben „Közreműködők érme”, az alsó félkörben az illető nevét és lakhelyét tartalmazó körirat alkalmaztatnak. A 2., 3. és 4. alatti érmek száma korlátlan. Minden éremhez oklevél adatik ki, a melyben a kitüntetés alapjául szolgált főérdemek felsorolhatnak.

5. Elismerő oklevelek oly kiállító számára adhatók ki, a kik a fent elősorolt kitüntetésre igényt nem tarthatnak ugyan, de elismerésre méltó tevékenységük által a jutalmazás e nemére érdemesek. A jury munkálkodásának befejezése után a hozott határozatok tudomás és kihirdetés végett a kiállítási országos bizottság elnöke elé terjesztetnek. A mennyiben a jury által odaítelt kitüntetések közöttétele után beérkezett felszólamlások alapján kiderülne, hogy valamely kiállító tárgyai tévedésből meg nem bíráltak volna, e hiány pótlására a kiállítási országos bizottság elnöke a jury tanácsot egybehívhatja.

Állami érmek. Tekintettel az 1896-iki országos kiállítás jelentőségére és a rendezésnek alapjául szolgált ezredéves ünnepélyre, a kormány a közgazdaság és közművelődés különböző ágaiban szerzett érdemeket a maga részéről is elismerésben részesíteni óhajtván, millenniumi állami érmét alapít.

A millenniumi állami érmekből a kormány 100 arany érmét és 200 ezüst érmét bocsátott rendelkezésre. Az állami érmeket a jury-tanács indokolt javaslatára a kereskedelemügyi m. kir. miniszter adományozza. A jury-tanács fenn elősorolt munkálatainak befejezése után egy e célra külön egybehívandó ülésben megállapítja ama kiállító névsorát, kiket e kitüntetésre méltóknak talál és az illetők érdemeinek felsorolása mellett javaslatát a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter elé terjeszti.

A tárgyak visszaküldése.

A kiállítás bezártával a kiállítási tárgyak becsomagolása és elszállítása a kiállítókat illeti. Kivételek csak ott van helye, ahol egyes csoportoknak vagy kiállítóknak a becsomagolásnak és visszaküldésnek hivatalból való eszközölése biztosított. Ugyanezen kötelezettség illeti az eladott kiállítási tárgyak vevőit is, ha csak az eladás alkalmával a becsomagolást és visszaküldést az eladó közvetlenül, vagy az elárúsító iroda el nem vállalta. A kiállító a becsomagolással és elszállítással a kiállítási igazgatóságot is megbizhatja az önköltségek megtérítésének elvállalása mellett.

Az igazgatóság kibocsátási engedélye nélkül kiállítási tárgyak a kiállítási területről el nem távolíthatók. A kibocsátási engedély feltételül megadatik, ha a kiállító tartozásait a kiállítási igazgatósággal szemben ki nem egyenlítették.

A kiállítási tárgyak becsomagolása bizonyos sorrendben fog eszközöltetni. A csoportok sorrendje s a becsomagolás és elszállítás határideje írásbelileg fog a kiállítókkal idejekorán közöltetni és a sajtó útján közzétetni. E munkálatok 1896. december 31-ike előtt kell, hogy befejezve legyenek.

A kiállító vagy vevők által a határidő lejártával el nem szállított kiállítási, disztítási, felszerelési stb. tárgyak, ugy nemkülönbön azon kiállító tárgyai, kik tartozásaikat a kiállítási igazgatósággal szemben ki nem egyenlítették, a fentebb jelzett határidő lejártával a kiállító veszélyére raktározatni és az 1897. május 1-ig ki nem váltottak, elárvereztetni fognak. A befolyó összeg hovatfordítása felett a kiállítási országos bizottság fog annak idejében határozni.

A kiállítási tárgyak visszaszállításával kapcsolatos bármilyen felszólamlások legkésőbb 1897. évi március hó 31-ig eszközöndők. Ezen határidő lejártával felszólamlások nem vétetnek figyelembe.

Időleges kiállítások.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás folyama alatt rendezendő időleges kiállítások sorozata a következőkben megállapítva:

Május hóban: 1—8-ig: Tavasz virágkiállítás. 5—13-ig: Lókiállítás. 15—21-ig: Hizott szarvasmarhák és juhok kiállítása. 24—31-ig: Tenyészjuhok kiállítása.

Junius hóban: 6—11-ig: Baromfi- és ebkiállítás. 12—20-ig: Második tavasz virág-, zöldség és gyümölcskiállítás.

Julius és augusztus hónapokban: július 2—9-ig Harmadik virág-, zöldség- és gyümölcskiállítás. Julius 15—augusztus 15-ig: Iparos tanoncok, segédek és munkások készítményeinek kiállítása. Augusztus 20—27-ig: Nyári gyümölcs- és zöldségkiállítás. Augusztus 20—31-ig: Elő méhek kiállítása.

Szeptember hóban: 1—8-ig: Tenyészsertések kiállítása. 1—8-ig: Hizott sertések kiállítása. 6—14-ig: Tenyész-, szarvasmarha és bivalykiállítás. 6—14-ig: Tejgazdasági kiállítás.

Október első felében: Komló- és árpakiállítás. Második lókiállítás. Őszi virág-, gyümölcs-, zöldség- és szőlőkiállítás. Október második felében: Aganekkiállítás.

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Igen ügyes dolog: fogadjátok érte köszönetünket. Reméljük, hogy ezután gyakrabban lesz szerencsénk.

I. D. I. Baja. Beküldött két verse sok biznyságot szolgáltatja annak, hogy onban van elég verselési ügyesség és képesség is. Ez a két verse azonban nincs elég gondosan megírva, azán meg kis erőtlenítés is van bennük: főleg a kifejezésekben. Az esetleges jobb verseit szívesen közöljük.

Ex-Mars. Igen sajnáljuk, de névtelen levelekre nem reflektálhatunk. Nevezze meg magát s akkor majd elmondjuk véleményünket a beküldött versről is.

Stanci. „Csendes éjben.” Igen örülünk, hogy régen tett ígérete után végre csakugyan felkeresett, örülünk annál is inkább, mivel olyan ügyes dologgal lepett meg bennünket. Köszönet fogjuk műhelyt csak lehet s egyuttal kerjük, legyen szerencsénk a jövőben is mennel többször. Köszönet.

H. I. (Lapindítás a vidéken. A meghalásra elég.) Fogadjátok köszönetünket. Hozzuk.

K. Mért fáj... R-z. Régen, nagyon régen még megjárta az ilyen verselés, de most már csak onképzőkori dolgozat számba jöhet. Az egész nem egyéb, mint régi poétáink olvasása folytán keletkezett reminiscenciák halmaza, minden igaz érzés, avagy csak hangulat nélkül. Eredetiségre kell törekednie mindenesetre, lehetőleg új gondolatot szedjen verseibe és adja meg neki az igazi költői ízt; szóval, hogy költemény legyen a verse s ne pusztán vers. Ha ezek első dolgozatai úgy a jövőre meg jó dolgokat is várunk öntől.

A. L. V-sz. A „Minden reggel...” címűnek annyira kezdetleges, annyira nehézséges a technikája, hogy aligha lehetne belőle valamire való verset faragni. Pl. idézzük csak:

Hogy meg tudjam, ki hazája,
Kelttem korán viradóra.

A „Levélke” és a „Kertünk kellő közepében” címűek még gyöngébbek, mert ezeknek még a tartalma is olyan kopottas, mint a külseje. A „Kora reggel sokszor...” kezdetű azonban komoly szóra méltó; ebben igen szépen esendül föl az őszinte érzés hangja. Hanem nincsen elég gondosan kidolgozva; ajánljuk, hogy tegye el egy időre s amikor már elfeledi, akkor vegye elő és mint új dolgot, pallérozza végig; de az első strofát mindenesetre teljesen kasszálja, mert az — különös, de tény — emlékezetet a Hazafi Verai János műsájára.

Naptár.

Julius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
31 Kedd	Lojol. Ign.	Iona	19 Makrin
1 Szer.	Vasas Péter	Vas. Péter	20 Illés prof.
2 Csüt.	Portiunkula	Gusztáv	21 Simon J.
3 Pént.	István v. tal.	Lydia	22 Magd. M.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5618. sz. 1894.

Pályázat.

A bulkeszi körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok. Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 25-ig** nálam benyújtsák.

Javadalmazás: 600 frt készpénzfizetés, az 1884. évi VII. t. c. 130. §-a értelmében egyezségileg biztosított díjszedési jogosultság és a szükséges ingyen fuvar kiszolgáltatása.

Pályázónak az állami hivatalos nyelven kívül a német nyelvet is kell bírnia.

Palánkán, 1894. évi július 23-án.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

2-1

4782. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye kulai járáshoz tartozó Kis-Kér, Kuczura és Torzsa községekből álló állatorvosi kör részére, Kuczura székhelyvel, rendszeresített körállatorvosi állás betöltésére ismételve pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy 1883. évi I. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt, azonfelül nyelvismerteiket és eddigi alkalmazásukat is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi augusztus hó 25-ig** benyújtsák.

A körállatorvosi állás javadalmazása 600 frt készpénzfizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar. A gyógykezelési díjak utólagosan egyezségileg fognak megállapíttatni.

Kula, 1894. évi július hó 19-én.

Dr. MOLNÁR KÁROLY,
főszolgabíró.

2-1

Hirdetmény.

Az adai m. kir. földmivesiskola igazgató-sága közhírré teszi, hogy

hazai szőke mangolica

sértéstényészetének idei szaporulata eladó.

Levélbeli megkeresésekre készséggel válaszol az

IGAZGATÓSÁG.

3-1

1525. szám.

adótl. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Mohol község adójegyzői irodájában két egyén, kik az egyenes adók és hadmentességi díj leszámolásában teljes jártassággal bírnak, f. évi augusztus hó 1-től egyenként és havonként 60 frt fizetéssel alkalmazást nyerne.

Bizonyítvánnyal felszerelt ajánlatok alulirt előljárásnál azonnal beadhatók.

Mohol, 1894. évi július hó 28-án.

Joanovits Lázár, **Sevity Misa,**
közs. jegyző. 3-1 bíró.

2451. sz. 1894.

Gubacs eladási hirdetmény.

Az alulirt m. kir. erdőhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a bezdáni, apatíni, doroszlói és palaukai m. kir. erdőgazdálkodásokhoz tartozó összes kemény erdőben található **ez évi gubacs termés** az alulirt erdőhivatal irodájában **f. évi augusztus hó 13-án délelőtti 9 órakor** megtartandó nyilvános árverés útján, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Az árverési és szerződési feltételek előlegesen az alulirt erdőhivatalnál a szokásos hivatalos órákban betekinthetők.

Apatin, 1894. évi július hóban.

M. kir. erdőhivatal.

3659. sz.

big. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye, bajai járáshoz tartozó Vaskut községben leköszönés folytán üresedésbe jött segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása évi 400 frt készpénzfizetés.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt folyamódványukat hozzám **folyo évi augusztus hó 7-ig** nyújtsák be.

A választást **folyo évi augusztus hó 8-án d. e. 9 órakor** Vaskut községházánál fogom megtartani.

Baja, 1894. július 22.

Főszolgabíró ur szabadságon:
NIKOLITS,
szolgabíró.

2-2

1848. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt Ó-Morovica község előljárói által ezenel közhírré tétetik, hogy a lakosság közös tulajdonát képező mintegy 1800 kat. hold buzatarló földje birkalegeltetésre folyó évi november hó 1-ig folyó **évi augusztus hó 2-án délelőtti 10 órakor** a községházánál árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a községházánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Ó-Morovicán, 1894. július 26-án.

Kunszabó Antal, **Karai Sándor,**
jegyző. h. bíró.

3385. szám.

big. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járáshoz tartozó Bikity községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői és esetleg üresedésbe jövő községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

A községi segédjegyzői évi fizetés 400 frt készpénz; a községi irnoki pedig évi 300 frt készpénz, mely összegek havi előleges részletekben fizetnek ki.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi augusztus hó 9-ig** nyújtsák be.

A választást folyó évi augusztus hó 10-én délelőtti 9 órakor Bikity községházánál fogom megtartani.

Baján, 1894. évi július hó 22-én.

Főszolgabíró ur szabadságon:
Nikolits,
szolgabíró.

2-2

1723. sz. 1894.

Árlejtési hirdetmény.

A nagytekintetű megyei alispáni hivatalnak 17.224. alisp. 1894. számú rendelete folytán a Monostorszeg községében a múlt évben egy tanterem és tanítói lakóházat vett, de előfordult okok miatt abban hagyott felépítésének folytatásos befejezése és még egy tanteremnek hozzáépítésére az alulirt előljárók részéről ezennel pályázatot nyitok. A versenytárgyalás **folyo évi augusztus hó 8-ik napján délelőtti 10 órakor** fog Monostorszeg községházánál megtartatni. Kikialtási ár körülbelül 6267 frt.

Árlejtési óhajtok az árlejtés megkezdése előtt 10%, bántapénzt kötelesek a községi pénztárnok kezéhez készpénzben, avagy értékpapirokban letenni.

Az árlejtési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Monostorszegben, 1894. évi július hó 28-án.
Kapetanovits János, **Kollár Fülöp,**
jegyző. 3-1 bíró.

Zombor. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

3370. szám.

big. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásának Kernya, Ó-Szivac és Új-Szivac községekből álló III-ik kerületi kéményseprői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerui óhajtokat, hogy a vármegyének 1885. évben 1020. sz. alatt a kéményseprés ipar gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendeletnek I. §-a, valamint az ipartörvény végrehajtása tárgyában a volt földmíveléstudgyi, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1884. évi 39266. szám alatt kiadott általános rendelet 1-3. §-ainak megfelelően felszerelt és okmányolt kérvényeiket **folyo évi augusztus hó 31-ig** alulirt főszolgabíróhoz annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Zombor, 1894. évi július hó 23-án.

Poppovits Dusán,

3-1

főszolgabíró.

2824. sz. 1894.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

Az ó-becsei fogyasztási- és italdó kezelési hivatalnál üresedésben levő 700 frt évi fizetéssel egybekötött könyvelői, 500 frt évi fizetéssel egybekötött pénztárnoki és 400 frt évi fizetéssel egybekötött ispáni állásra a pályázat ezennel kibírdetetik.

A megválasztandó könyvelő 700 frt, a pénztárnok pedig 500 frt biztosítékot tartozik letenni.

Ezen állások mindegyike 1895. év végéig feltétlenül, az aztáni évekre pedig feltételeesen lesznek betöltve, t. i. hogy ha a község a kezelést újból kibéri, de akkor is csak azon időre, a melyekre a szerződés a magas kincstárral kötöttik.

Kellőleg felszerelt folyamódványok legkésőbb **1894. évi augusztus hó 23-ig** alulirt község előljárá-ságánál benyújthatók, később beérkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Ó Bacsén, 1894. évi július hó 22-én.

FETTER JÁNOS, **GÖNCZY JÁNOS,**
jegyző. 3-1 bíró.

5498. sz. 1894.

Pályázat.

A bukini körállatorvosi állás üresedésbe jö-vén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy ezen évi 600 frt készpénzfizetés, az 1884. évi VII. t. c. 13. §-a értelmében egyezségileg biztosított díjszedési jogosultsággal és a megkívántató fuvar ingyen kiszolgáltatásával javadalmazott kör-állatorvosi állás elnyerését célzó kérvényeket **f. évi augusztus hó 16-ig** hozzám benyújtsák.

Palánkán, 1894. évi július hó 20-án.

Veszelinovits Milorád,

2-1

szolgabíró.

5145. szám.

big. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vm. kulai járáshoz tartozó Cservenka és Veprovác községekből álló állatorvosi kör részére Cservenka székhelyvel rendszeresített körállatorvosi állás betöltésére újlag pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt és eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismerteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi augusztus hó 25-ig** benyújtsák.

A körállatorvosi állás javadalmazása 600 forint készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar. A látogatási és gyógykezelési díjak utólag egyezségileg fognak megállapíttatni.

Kula, 1894. évi július hó 17-én.

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

3-1

383. szám.

1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbírótság 1940. számú végzése által Schaffer Samu utóda alsó-kovili cég javára Panics Matea alsó-kovili lakos ellen 497 frt 11 kr. törke, ennek 1894. évi április hó 20-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 48 frt 39 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 430 frtra becsült lovak, kocsis és birkák álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1965. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Alsó-Kovilon leendő eszközlésére **1894. évi augusztus hó 2-ik napjának délutáni 3 óra**ja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Titelen, 1894. évi július hó 22-én.

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó.

XVII. évfolya

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

Egyes szám ára 10 kr.

Egy szocialista

A mai szocialistákban minden figyelmes szemlélő kérdések iránt érdeklődés helyes megoldása szempontja keresi azon okokat, anyagi a melyekből kiindulva a szocializmus a maga az anarchizmus a maga az egész társadalmat.

Nem kutatva ez alkalmokat, csak egy nagyon is ez alkalommal kitérni, a mely erejű szocialis kérdés is s

A szegénység talán nem zója az említett mozgalmak természetü jelenség, mint a születésében talán nem is, ben kétségtelenül a legfőbb súlyos anyagi gondok s a főség, pláne azon fokozatban kinek betevő falatja sines, a talaj a szemképrázatot elve elvitázhatlan igazság.

Főleg ebből a szempont életünk érdekében, de meg emberbaráti szeretetből is a tualitása van a szegény-ügy.

Olvastam egyszer egy életrajzát, ki fiatal éveit a kapitány töltötte. Végnapjának élte, csak kevesekkel a javakkal megáldva lévén, a ellensége volt, kivéve azoknát, kik képtelenek valának a koldulók fukarnak. —

alapján a többi lakosok is sz. Pedig ezen gazdag ember szes vagyonát a szegények hogy építettett szegényházat, létesített, a szegényekkel a stb., melyek az intézethez csak azokat mentette fel a r

A „BÁCSKA"

Imádkozom buzgón

(Hogom betegs)

*Ha látom a hervadó liliót
S rajta az ég harmata
Látom halvány arcot s
Harmatát — a könyvet
S imádkozom buzgón hos
Adja vissza Isten egy-*

*Ha feljő az esthajnali eső
És fenn ragyog vesztő
Szép szemén elbájoló fén
Látom én a fájdalom
S imádkozom hosszan bu
Adja vissza Isten egy-*

*Ha látom a szép halovány
Mint királynőt lejtőn
Királynői alakot látom
Mely most is oly szép
S imádkozom buzgón hos
Adja vissza Isten egy-*

*Ha látom a fny-királyt
Lenyugodni puha, rózs
Látom miként borul köré
Rád a kinok nehéz éjsz
S imádkozom sírva hossza
Adja vissza Isten egy-
S tartsa meg még soká d*